



HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Athenis Finlandiae - tapahtuma antiikin kulttuurin ystäville ja asiantuntijoille

Sanna Husu

Kulttuurituotannon koulutusohjelma (240 op)
11/2013

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU
Kulttuurituotannon koulutusohjelma

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Sanna Husu	Sivumäärä 48 ja 1 liitesivu
Työn nimi Athenis Finlandiae - tapahtuma antiikin kulttuurin ystäville ja asiantuntijoille	
Ohjaava(t) opettaja(t) Jari Hoffrén, Molla Walamies	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Musiikin, Kulttuurin ja Taiteen Edistämisyhdistys Ry, Ella Ahonen	
<p>Tiivistelmä</p> <p>Opinnäytetyössä selvitetään Athenis Finlandiae -kulttuuriviikon kehityskohtia. Tapahtuma järjestetään vuosittain Jyväskylässä viikolla 37, ja sen tavoitteena on tarjota tapahtuma antiikin kulttuurin ystäville ja asiantuntijoille.</p> <p>Opinnäytetyön tavoitteena on antaa tapahtumaorganisaatiolle kehittämissuhteita realistisesti. Opinnäytetyössä löydetään tapoja työskennellä vierailevien sisällöntuottajien kanssa, markkinoida tapahtumaa uusille kiinnostuneille sekä kehittää tapahtumaa tulevaisuudessa. Tapahtumaa kehitetään työssä nimenomaan nykyiselle, pienelle ryhmälle.</p> <p>Työn alussa esitellään tiiviisti Maarit Kinnusen (2013) pro gradu-tutkielmaa <i>”Todella hyvä meininki kylällä” - kulttuuritapahtuman kokonaiselämykseen vaikuttavat tekijät</i>. Kinnusen tutkii, mistä tekijöistä kesäisen kulttuuritapahtuman kokonaiselämys syntyy. Opinnäytetyössä matkailututkimusalan pro gradu-tutkielma saa kulttuurituottajanäkökulman ja sen esittelemää kokonaiselämysmallia sovelletaan tosielämään Athenis Finlandiae -tapahtuman kautta. Opinnäytetyö nostaa esille kulttuurituotannonalalle hyvin tärkeän työn.</p> <p>Selvityksessä käytetään menetelmänä sovellettua teemahaastattelua. Työtä varten on haastateltu kuutta tapahtumassa vuonna 2013 käynyttä luennoitsijaa, joista osa on ollut mukana aiemminkin. Haastattelujen kautta kerätyn aineiston sekä omiin kokemuksiini tapahtuman tuottajana pohjaten opinnäytetyössä esitetään kehittämissuhteita ja toimintamalleja, joiden kautta tapahtumaa voi käytännössä kehittää. Tämän toivotaan vievän tapahtumaa eteenpäin ja varmistavan tapahtuman jatkuvan tulevaisuudessa.</p> <p>Opinnäytetyössä kehitetään Athenis Finlandiae -tapahtumaa, mutta työ luo pohjan myös monen muun tapahtuman käyttöön. Erityisesti luentoja tai muuta keskustelu-/puheohjelmaa sekä oheisohjelmaa yhdistelevät tapahtumat voivat hyötyä työstä. Athenis Finlandiae -tapahtumaa kehittämällä myös Jyväskylän kulttuurikenttä laajenee, sillä työ mahdollistaa tapahtuman uudistumisen ja suuremman roolin ottamisen kaupunkikuvassa.</p>	
Asiasanat kulttuuritapahtumat, tiede -- popularisointi, latinan kieli, antiikki, tapahtumatuotanto	

ABSTRACT

Author Sanna Husu	Number of Pages 49
Title Athenis Finlandiae - the event for friends and experts of ancient culture	
Supervisor(s) Jari Hoffrén, Molla Walamies	
Subscriber and/or Mentor Musiikin, Kulttuurin ja Taiteen Edistämisyhdistys Ry, Ella Ahonen	
<p>Abstract</p> <p>The thesis is about finding out how to develop Athenis Finlandiae cultural week. The event is held annually in week 37 in Jyväskylä, and its aim is to provide an event for friends and experts of ancient culture.</p> <p>Aim of this thesis is to give realistic suggestions for the organisation to improve the event, and find out ways to work with content providers, to market events for those interested and to develop the event in the future. The development of the event focuses on a small target group.</p> <p>At the beginning a concise overview of the pro gradu thesis "<i>Great thing going on</i>" – <i>Factors contributing to the total</i> by Maarit Kinnunen (2013) is presented. Kinnunen examines which factors generate the overall experience of a summer cultural event. Pro gradu thesis of tourism research is being given the cultural manager's perspective and the overall experience model presented is applied to real life through Athenis Finlandiae event. The thesis highlights a very important study for the field of cultural management.</p> <p>The theme interview is applied as a study method. The thesis is based on the interviews of six lecturers that were present on the event in 2013 and some of whom have been participating in the past as well. The thesis presents ways of development that have been collected through the interviews as well as from my own experiences as an event manager for Athenis Finlandiae. This is expected to take the event forward and to ensure that the event continues in the future.</p> <p>The thesis develops Athenis Finlandiae event, but it also lays the foundation for many other events to use. In particular the events that combine lectures and culture can benefit from the work. By developing Athenis Finlandiae, the cultural life in Jyväskylä is developed, because the thesis allows the event to be renewed and to take a greater role in the cityscape.</p>	
Keywords cultural events, science -- popularisation, Latin language, antiquity, event management	

TIIVISTELMÄ
ABSTRACT

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 KULTTUURITAPAHTUMAN KOKONAISELÄMYS	8
3 ATHENIS FINLANDIAE	13
3.1 Mikä on Athenis Finlandiae?	13
3.2 Yleisö	17
3.3 Kilpailijat ja yhteistyökumppanit	18
3.4 Toiminta asiantuntijavieraiden kanssa ennen	19
3.5 Yhteistyö tapahtuman kannalta	19
4 HAASTATTELUJEN TOTEUTTAMINEN	22
5 HAASTATTELUJEN YHTEENVETO	25
5.1 Asiantuntijoiden kokemukset ja odotukset tapahtumassa	25
5.2 Miksi tapahtuma houkuttaa mukaan asiantuntijoita?	27
5.3 Ydin- ja oheisohjelma	29
5.4 Ihmiset	31
5.5 Strategiset linjaukset	32
6 TOIMINTAMALLIT JA KEHITTÄMISEHDOTUKSET	35
6.1 Ihmiset	36
6.2 Ydinohjelma	40
6.3 Oheisohjelma	41
6.4 Ympäristö	42
6.5 Strategiset linjaukset	43
7 LOPPUSANAT	45
LÄHTEET	47
LIITTEET	49

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni on selvitys, joka kehittää Athenis Finlandiae -kulttuuriviikkoa. Työssä kartoitan mukana olevien asiantuntijoiden tilannetta ja toimintaa tapahtumassa ja heiltä saamani haastattelujen kautta annan ehdotuksia kehittämään tapahtumaa eteenpäin. Opinnäytetyössä esitetään muutama toimintamalli, joita voi soveltaa käytäntöön. Tämän toivotaan vievän tapahtumaa eteenpäin ja varmistavan tapahtuman jatkuvan tulevaisuudessa.

Ennen Athenis Finlandiaen käsittelyä esittelen tiiviisti Maarit Kinnusen (2013) pro gradu-tutkielmaa tapahtuman kokonaiselämyksen syntymisestä. Käytän Kinnusen tutkimusta hyödyksi myöhemmin työni rakenteessa ja käsittelen Athenis Finlandiaeta soveltaen kokonaiselämysmallia. Vaikka opinnäytetyöni perimmäinen tarkoitus on kehittää erityisesti Athenis Finlandiae -tapahtumaa, se luo pohjan myös minkä tahansa muun ilmaistapahtuman käyttöön tilanteessa, jossa ohjelma koostuu esimerkiksi luennoista tai seminaareista. Lisäksi opinnäytetyö kehittää tapahtuman ohella Jyväskylän kulttuurikenttää, sillä sen kautta tarjoutuu mahdollisuus Athenis Finlandiaen uudistamiseen ja tapahtuman tuomiseen lähemmäksi ihmisiä.

Opinnäytetyön muotoutuminen lähti käyntiin syksyllä 2012, kun aloitin työharjoittelun Musiikin, Kulttuurin ja Taiteen Edistämisyhdistys Ry:llä. Työskentelin Athenis Finlandiae -kulttuuriviikon parissa. Olin mukana tekemässä tapahtumaa lokakuusta 2012 eli vuoden 2013 tapahtuman alkusuunnitelmista lähtien aina tapahtuman loppuun saakka (syyskuu 2013). Tämä antoi minulle hyvän näköalapaikan tapahtumaan, joka oli minulle täysin vieras ennen harjoitteluani. Pääsin verkostoitumaan ja kehittelemään opinnäytetyöaiheeni rauhassa hyvässä työtiimissä, jonka lisäksi sain korvaamatonta oppia siitä, millaisesta tapahtumasta on kyse. Pääsin näkemään kehittämiskohtia jo ennakoon, vaikka opinnäytetyöni käsitteleekin niitä pääasiallisesti haastatteluista nousseiden mielipiteiden kautta.

Opinnäytetyön idea nousi omista kokemuksistani Athenis Finlandiae -viikon järjestäjätiimissä. Tilaajan kanssa käytyjen keskustelun kautta aihe rajautui ensin yhteistyötoimintaan. Mielestäni tärkein yhteistyötoiminnanmuoto tapahtumassa on tällä hetkellä asiantuntijoiden panos. Eri alojen (esimerkiksi historia, latinan kieli, antiikki) asiantuntijat pitävät tapahtumassa luentoja ja ovat mukana luomassa tapahtumasta

vuosittaista foorumia harrastajille ja ammattilaisille. Tapahtuman kehittäminen asiantuntijoiden kautta on tärkeää juuri sen vuoksi, että he ovat mukana tekemässä tapahtumaa, mutta myös yleisönä. Sain myös innostusta ja hyväksynnän tälle aiheelle hyvin nopeasti tilaajalta. Aihe on tärkeä, sillä asiantuntijoita käytetään apuna lähes jokaisessa tapahtumassa. Työstäni on tulevaisuudessa hyötyä monelle eri taholle ja alalle, eikä se ole riippuvainen juuri tästä tapahtumasta. Opinnäytetyöni on ammattialojen rajoja rikkova kokonaisuus, josta on hyötyä esimerkiksi luentoja ja seminaareja järjestäessä ja tapahtumia kehitettäessä monipuolisesti.

Suomessa järjestetään samankaltaisia tapahtumia jonkin verran. Teemat eivät kohdata, mutta erilaisia kulttuuritarjonnan ja luentojen yhdistelmiä näkee Suomen tapahtumakentällä laajasti. Tällaisia keskusteluohjelman ja kulttuurin yhteen liittäviä tapahtumia ovat esimerkiksi Turun keskiaikaiset markkinat (Turun Suurtorin keskiaika ry 2013), Desucon - anime- ja mangatapahtuma Lahdessa (Desucon 2013), Musiikki & Media -tapahtuma Tampereella (Musiikki & Media 2013) sekä Helsingin kirjamesut (Suomen Messut 2013). Nämä ovat vain esimerkkejä, ja vastaavanlaisia tapahtumia järjestetään Suomessa eri mittakaavassa ympäri vuoden.

Tapahtumaan pyritään löytämään koko ajan uusia, pidempiaikaisia tukijoita juuri asiantuntijaluentoja, -seminaareja, -paneelleja ja muita vastaavia toteuttamaan. Kyse on myös markkinointimahdollisuuksista, sillä asiantuntijat ovat ympäri Suomea ja vievät sanaa eteenpäin tapahtumasta. He osallistuvat omalla panoksellaan tapahtuman järjestämiseen ja kehittämiseen niin itse tapahtumaviikolla kuin sen ulkopuolella. Opinnäytetyöni keskittyy erityisesti tähän ryhmään ja heidän mielipiteidensä esiin tuomiseen tapahtuman kehittämisessä.

Selvityksessä käytetään menetelmänä teemahaastattelua. Haastattelin opinnäytetyötäni varten vuosittain mukana olleita asiantuntijoita sekä ensikertalaisia. Haastatteleamalla selvitin toiminnan tämän hetkisen tilanteen ja sen mahdollisuudet tulevaisuudessa. Haastattelujen avulla selvisi asiantuntijoiden mielipiteiden ja kokemusten kautta, mitä aiemmin on tehty ja miten, sekä kuinka tulevaisuudessa voitaisiin tehdä. Lisäksi tuli ilmi, kuinka vahva suhde asiantuntijoilla tapahtumaan on. Vastauksia analysoiden pyrin selittämään, miksi heitä tulisi pitää enemmän yhteistyökumppaneina kuin vapaaehtoistyöntekijöinä ja miten tapahtuman tulisi kehittyä ottaen huomioon sekä heidän toiveensa, että laajemman yleisön saamisen tapahtumakävijäksi.

Asiantuntijavieraiden odotuksia lähdetään selvittämään ja kehittämään työssä mm. seuraavia kysymyksiä apuna käyttäen: Millaista hyötyä he ovat tapahtumalta saaneet? Millaista hyötyä he voisivat saada? Millaisia ajatuksia heillä on tapahtumasta? Minne he haluaisivat/näkisivät sen pääsevän tulevaisuudessa? Miten aiemmin ollut asiantuntijavieras tai ohjelmanvetäjä saataisiin taas mukaan? Miten uusia asiantuntijoita saisi houkuteltua mukaan? Miten yhteistyötä voisi tulevaisuutta ajatellen kehittää? (Liite 1.)

Erityisesti haastatteluista keräämäni materiaalin avulla kokosin, millainen toiminta asiantuntijoiden kanssa on tulevaisuudessa mahdollista. Opinnäytetyö selvittää asiantuntijoiden motiivit tukea tapahtumaa sekä sen, miten he näkevät tapahtuman nykyisyyden ja tulevaisuuden. Yhdenmukaistan näkökulmia lopuksi toiminnan kehittämisehdotusten kautta. Haastatteluista kävi ilmi monia odottamattomiakin asioita, esimerkiksi tapahtuman tärkeys asiantuntijavieraille. Lisäksi haastatteluista nousi esiin tapahtuman kehittämiseen liittyviä ideoita ja toiveita, joita työssä käsitellään kehittämisehdotuksina tapahtumaorganisaatiolle. Roolini tapahtuman tuottajana vuonna 2013 antoi paljon ja olen lisäksi tätä työtä varten konsultoinut taustaorganisaationa toimivan yhdistyksen toiminnanjohtaja Rauno Hännistä sekä rahastonhoitaja Ella Ahosta.

Tavoitteena on kehittää tapahtumaa niillä suuntaviivoilla, jotka ovat mieluisia tai edes mahdollisia järjestäjienkin kannalta. Opinnäytetyö pyrkii paitsi löytämään parhaat tavat työskennellä vierailevien sisällöntuottajien kanssa ja markkinoida tapahtumaa uusille kiinnostuneille, myös nimenomaan kehittämään tapahtumaa eteenpäin. Tavoitteena on kasata paletti, jota hyväksi käyttäen tapahtuman kehittäminen ja suunnitteleminen tulevaisuutta ajatellen helpottuu ja yksinkertaistuu.

Lähden kehittämään tapahtumaa nimenomaan siitä näkökulmasta, että tapahtumasta saataisiin hyvä nykyiselle kävijäryhmälle. Tämä ryhmä koostuu pääasiassa juuri näistä asiantuntijoista, jotka toimivat yleisönä ja ydinsisällöntuottajina, mutta lisäksi myös heidän ystävistään ja muista alojen ammattilaisista ja harrastajista. Kun tapahtuma on laadukas pienelle ryhmälle, jolle se on elintärkeä, on aika kehittää tapahtumaa laajemmallekin yleisölle.

2 KULTTUURITAPAHTUMAN KOKONAISELÄMYS

Kulttuuritapahtumia voidaan käsitellä ja kehittää monella eri tapaa. Lähtökohtaisesti on hyvä lähteä kehittämään tapahtumaa tapahtuman oman historian ja kävijöiden kokemusten kautta.

Eräs tapa tapahtuman kehittämiseen löytyy Maarit Kinnusen (2013) pro gradu -tutkielmasta. Työssä tutkitaan, mistä tekijöistä kesäisen kulttuuritapahtuman kokonaisuus syntyy. Tapahtumaesimerkkeinä Kinnunen tarkastelee tutkimuksessaan 11 eri tapahtumaa, jotka on jaettu genreittäin rocktapahtumiin, klassisiin tapahtumiin, kuvataidetapahtumiin ja muihin tapahtumiin. Hän käyttää tutkimuksessaan nettikyselyistä, haastatteluista ja eläytymistarinoista koostuvaa aineistoa. Kinnunen on pyrkinyt etsimään tutkimuksellaan myös konkreettisia asioita, joita tapahtumajärjestäjät voivat työssään hyödyntää. Kokonaisuusmallista voi olla hyötyä tapahtuman kehittämisessä.

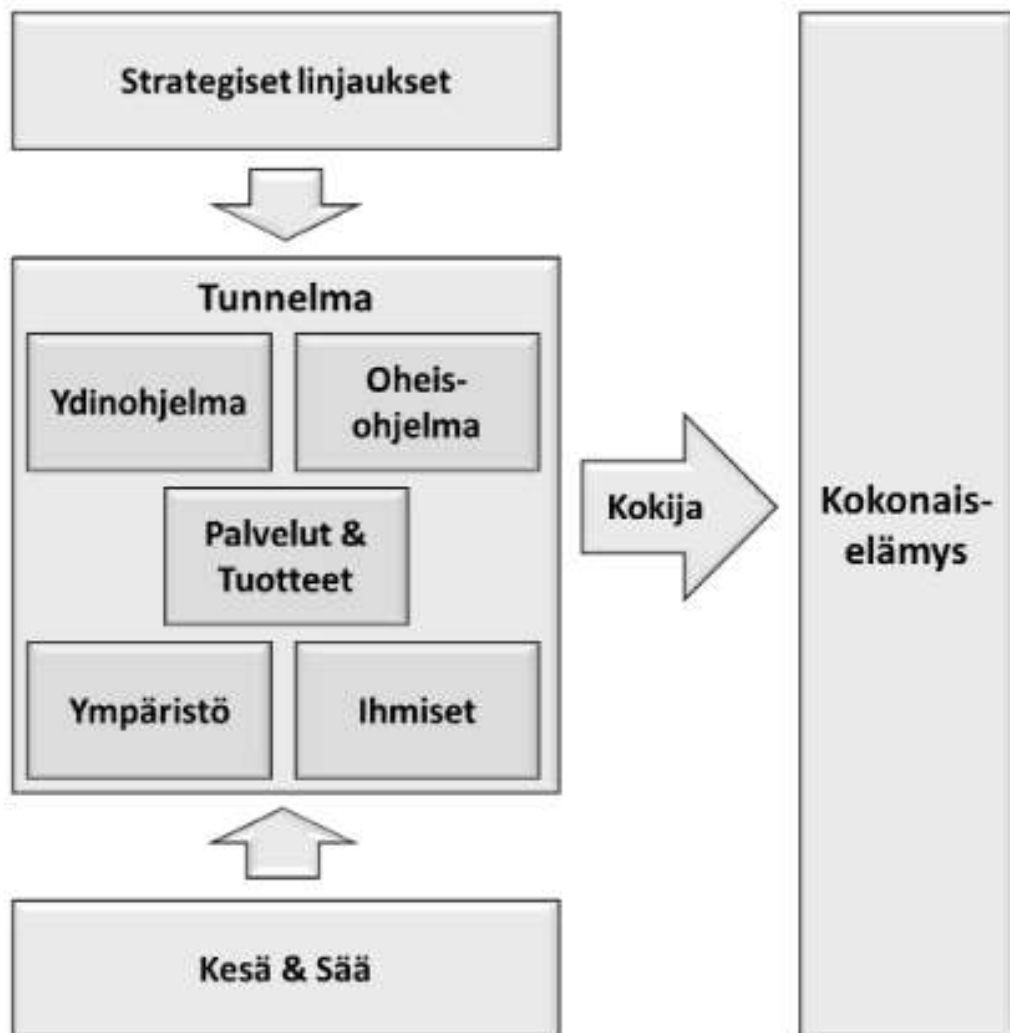
Kokonaisuusmalli koostuu ydinohjelmasta, oheisohjelmasta, palveluista ja tuotteista, ympäristöstä, ihmisistä, strategisista linjauksista sekä kesästä ja säästä (kuviokuva 1). Tietenkin myös kokijalla on oma roolinsa kokonaisuudessa. Kokonaisuutta tutkittiin aineistosta muun muassa siten, mitkä tekijät vaikuttivat kokemuksen positiivisuuteen tai negatiivisuuteen. Elämyksen laatuun vaikuttivat eri tekijöiden painotukset genreittäin.

Tunnelma

Tunnelmaa pidetään yhtenä tapahtuman tärkeämpänä piirteenä kokonaisuuteen nähden. Tunnelma syntyy monen tekijän yhteissummana, ja siihen vaikuttavat esimerkiksi tapahtumatila, järjestäjä, katsojat ja ohjelma. Oleellinen osa tunnelman ja halutun ilmapiirin syntymistä on sosiaalinen vuorovaikutus. Yleisö siis sekä kokee, että tuottaa tunnelman. (Kinnunen 2013, 94.)

Ydinohjelma

Ydinohjelmalla on tärkeä merkitys tapahtumalle ja kokonaiselämykselle. Laadukas ydinohjelma mainittiin Kinnusen tutkimuksen vastauksissa useasti onnistuneen tapahtuman kohdalla, kun taas epäonnistumiseen ohjelmalla ei ollut niin suurta merkitystä. Ydinohjelma oli myös asia, josta kävijät halusivat saada taustatietoa ennakoon ja jälkikäteen. (Kinnunen 2013, 52.) On tärkeää huomioida tämä esimerkiksi tapahtuman kotisivuja luodessa. Tapahtuman luonteen mukaisesti esimerkiksi esiintyjistä on toivottavaa olla lisäinformaatiota helposti saatavilla.



Kuvio 1. Kesäisten kulttuuritapahtumien kokonaiselämysmalli. (Kinnunen 2013, 44.)

Oheisohjelma

Oheisohjelmalla käsitetään ohjelma, joka kuuluu selvästi tapahtumaan, mutta ei ole ydinohjelmaa. Tällaiseksi Kinnunen luokittelee esimerkiksi erilaiset kurssit. Oheisohjelma on yleensä toivottua ja se koetaan positiivisena ja yllätyksellisenä. (Kinnunen 2013, 54.) Vaikka tapahtuman paino on ydinohjelmalla, voi oheisohjelma tuoda sille lisäarvoa. Esimerkiksi raskaamman ydinohjelman lisäksi voi tarjota kevyttä ja humoristista oheisohjelmaa.

Ihmiset

Ihmiset ovat yksi vaikuttava tekijä kokonaiselämyksessä. Ihmisillä Kinnunen tarkoittaa vieraiden ja yleisön lisäksi myös muun muassa esiintyjiä, paikallisia asukkaita, työntekijöitä ja järjestäjiä. Tämän tekijän anti liittyy yhtenäisyyteen ja läheisyyteen esiintyjien ja yleisön kesken. Esiintyjien näkeminen yleisön joukossa luo yhteenkuuluvuutta. Ilman yhteisöllisyyden tunnetta tapahtuman on vaikea menestyä. Tapahtumaan lähdetään usein ystävien ja tuttujen kanssa, mutta tapahtuma on myös paikka kohdata vanhoja tuttuja, joita ei ole aikoihin tavannut. Tapahtuman kävijöistä taas muodostuu ryhmä, joka tapaa toisiaan vain kyseisessä tapahtumassa. (emt. 56-59.) Yhteisöllisyys ei tarkoita välttämättä väenpaljoutta ja ruuhkaa, sillä sopiva osallistujamäärä on hyvin riippuvainen tapahtuman laadusta. Esimerkkinä Kinnunen antaa klassisen musiikin tapahtuman, jossa kävijät eivät edes halua paikalle paljon ihmisiä. Silti myös klassisen musiikin tapahtumissa yhteisöllisyyttä arvostetaan. (emt., 61.)

Palvelut ja tuotteet

Palveluilla tarkoitetaan esimerkiksi ruokailun, juomisen ja majoituksen mahdollisuuksia, lippu- ja tuotemyyntiä sekä turvallisuutta. Palvelut ovat tärkeitä ottaa huomioon, jos tapahtuman luonne sen vaatii. (emt., 63-65.) Kaupungin keskustassa järjestettävän tapahtuman organisaation ei yleensä tarvitse huolehtia ruokailusta tai majoituksesta, jos kulku tapahtuma-alueelle ja sen ulkopuolelle ei ole rajoitettua.

Palveluihin kuuluvat myös esimerkiksi internetsivut. Suuri osa Kinnusen tutkimusnäytteestä arvosti tapahtuman ajan tasalla olevia internetsivuja, ja niitä luettiin myös tapahtuman jälkeen (Kinnunen 2013, 66).

Ympäristö

Ympäristö ja tila ja niiden kokeminen ovat osa kokonaiselämystä. Tiivis tapahtumapaikka lisää osallistujien yhteenkuuluvuutta (emt., 67). Tapahtuman luonteen huomioiden ottaen tapahtumapaikka voi olla hehtaarien kokoinen puistoalue (esimerkiksi rockkonsertit) tai pieni luentosali. Tapahtumapaikka on aina suunniteltava tapahtuman luonteen ja odotetun yleisömäärän huomioiden. Tapahtumatilalla voi olla myös oma tärkeä historiansa, jonka kautta tutut tai kerrotut tarinat antavat tilalle ja tapahtumalle oman tunnelmansa tai paikka voi olla arkkitehtuurisesti hieno ja sen vuoksi tuoda omaa lisäarvoa tapahtumalle (emt., 69-70).

Kesä ja sää

Kesä ja sää ovat Suomen tapahtumakentällä hyvin olennaiset asiat tapahtuman onnistumiseen tai epäonnistumiseen. Suomessa tapahtumat osuvat useimmiten kesäaikaan, sillä pitkä, pimeä ja kylmä talvi eivät houkuttele kävijöitä. Lisäksi ulkoilmataapahtumat eivät talvisin onnistu samassa mittakaavassa kuin kesällä. Tapahtumien, erityisesti festivaalien epäonnistumisen syynä on useimmiten juuri sää (emt., 74). Kun Kinnunen on pyytänyt kuvittelemaan täysin epäonnistuneen kulttuuritapahtuman, sade tai myrsky oli osallisena kaikissa paitsi kuvataidetapahtumissa (emt., 75). Tapahtumajärjestäjälle päänvaivaa tuottaa juuri Suomen kesäsää, jota ei voi ennustaa. Suomessa voi sataa tai paistaa aurinko pilvettömältä taivaalta ja sen vuoksi kaikkeen on varauduttava. Katetut alueet mahdollisen sateen sattuessa ovat päivän pelastus, mutta eivät nekään kaikkialle sovi. Aurinkoisena päivänä katoksista voi olla hyötyä, mutta myös haittaa jos ne peittävät kauniin kesäsään. Tapahtuman luonteen huomioiden kaikenlaiseen säähän tulee kuitenkin varautua, paitsi jos tapahtuma sijoittuu pääasiassa sisätiloihin, jolloin esimerkiksi sateen merkitys tapahtuman pilaajana ei korostu.

Strategiset linjaukset

Strategiset linjaukset vaikuttavat kokonaiselämykseen. Kinnunen tarkoittaa strategisilla linjauksilla periaatepäätöksiä, joita tapahtumajärjestäjä tekee järjestelyjen suhteen. Esimerkkejä linjauksista ovat rahoitus, saavutettavuus, säännöt sekä ohjelma- ja viestintäpolitiikka. (Kinnunen 2013, 76.)

Rahoituksessa tulee ottaa huomioon tapahtuman luonne. Yleensä kulttuuritapahtumien rahoitus koostuu lipputulosta, julkisesta tuesta ja yritysyhteistyöstä, jonka osuus kasvaa koko ajan (emt., 77). Rahoituslähteenä nykyään suosittu yritysyhteistyö tulee harkita tarkkaan, sillä kävijät valitsevat tapahtuman myös arvopohjansa kautta, eivätkä he halua välttämättä tukea tapahtumaa, jonka yhteistyökumppanina on heidän arvojensa vastainen yritys. Nykyään sponsorirahoitus on hyväksyttyä ja suosittua, mutta tapahtumajärjestäjän on hyvä huomioida kaupallisuuden ja laadun vastakkain asettelu. Kuvitellaan, että kaupallisuus syö tapahtuman laatua, vaikka näin ei välttämättä ole. Laadun takaaminen on yleisölle tärkeää. (emt., 78.)

Saavutettavuudella tarkoitetaan osallistumisen mahdollisuutta. Tämä tarkoittaa useimmiten esteettömyyttä pyörätuolilla liikkuville mutta myös esimerkiksi näkö-, kuu- lo- ja monivammaisille. Myös hinnoittelulla on vaikutuksensa saavutettavuuteen, sillä liian korkeat hinnat ovat este vähätuloisille. (emt., 80-81.)

Säännöt ovat tapahtumassa useimmiten turvallisuuden ja lainsäädännön vuoksi. Niiden saatetaan kuitenkin kokea heikentävän tunnelmaa, jos ne koetaan vaikeiksi ja liian tiukoiksi. Tapahtumissa on kirjoitettujen sääntöjen lisäksi myös erilaisia hiljaisia sääntöjä, jotka ovat muotoutuneet kävijäyhteisöön kokemuksen kautta. (emt., 82-83.) Hiljaiset säännöt opitaan tapahtumassa käymällä ja vanhemmat kävijät ojentavat uusia. Yleensä tällaiset säännöt liittyvät tunnelmanluomiseen, kävijöiden kokemuksen parantamiseen ja yhteisöllisyyden kehittymiseen.

Ohjelmapolitiikalla voidaan vaikuttaa tapahtuman ydin- ja oheisohjelman laatuun. Ohjelman monipuolisuutta, tasalaatuisuutta, sisällön yleisöystävällisyyttä ja tuoreutta arvostetaan. Tapahtuman interaktiivisuus ja yleisön osallistaminen, esimerkiksi kurssit ja koulutukset ohjelmistossa, eivät sen sijaan vielä kiinnosta valtaosaa yleisöstä.

Ohjelmapolitiikka on imagollinen tekijä, jos sitä painotetaan selkeästi esimerkiksi nostamalla paikallistekijöitä tai tietyn teeman alla olevia esiintyjiä esille. (Kinnunen 2013, 87-88.)

Viestintäpolitiikassa voi vaikuttaa siihen, viestitäänkö sosiaalisessa mediassa, katu-
kuvassa vai televisiossa. Kohderyhmä on otettava huomioon viestinnän kanavia valittaessa, ja monesti yleisö koostuukin viestintäkanavien saavuttamista henkilöistä. (emt., 90.)

Koettu kokonaiselämys

Tapahtumakävijän kokonaiselämykseen vaikuttavat kaikki yllä esitetyt tekijät mukaan lukien ne Kinnusen tutkimuksessa nousseet tekijät, joita ei tässä esitellä. Kokonaiselämykseen vaikuttavien tekijöiden painoarvo vaihtelee esimerkiksi tapahtuman luonteen mukaan, joten tarkkoja sääntöjä onnistuneelle tapahtumalle ei voida luoda. Tapahtuman kehittäminen ja suunnittelu voidaan kuitenkin lähtökohtaisesti aloittaa näitä suuntaviivoja mukaillen tapahtuman yksilölliset tarpeet huomioiden.

3 ATHENIS FINLANDIAE

3.1 Mikä on Athenis Finlandiae?

Athenis Finlandiae on vuosittain järjestettävä kulttuuritapahtuma Jyväskylässä. Tapahtumapaikaksi on vakiintunut Jyväskylän yliopiston alue. Festivaalin tapahtum aika on syyskuussa viikolla 37 ja sitä on järjestetty vuodesta 2008 lähtien. Antiikin kulttuuriin ja kieliin paneutuva juhlatviikko yhdistää historiaa, taidetta sekä viihdettä. Tapahtuman päätavoitteina on vaalia latinan kielen ja kulttuurin perinteitä sekä innostaa uusia nuoria jatkamaan latinan kielen perinnettä. Tapahtuman pääkohderyhmä on latinistit eli latinan kielen tuntijat erottelematta tässä erikseen ammattilaisia ja harrastajia. (Hänninen 2013.)

Athenis Finlandiae – kulttuuritapahtuman tavoitteena on ollut tehdä antiikin kulttuurista kansan huvia, tuoda latinan ja kreikan kielet sekä siihen liittyvä kulttuuri koettavaksi kaikille näistä kiinnostuneille ja samalla nostaa latinan kielen ja kulttuurin asemaa nyky-Euroopan kulttuurisena ja tieteellisenä yhdistäjänä. Yksi tavoitteista on myös edistää paikallista tapahtumakulttuuria. Tapahtuma tarjoaa foorumin, jossa antiikin kulttuurin ystävät voivat tavata. (Athenis Finlandiaen vuosisuunnitelma 2014.)

Suomi on maailmanlaajuisesti säilynyt merkittävänä latinan osaamisen alueena vahvojen koulutuksellisten juurien ja esimerkiksi lääke- ja luonnontieteiden ansiosta. Suomesta toimitetaan mm. latinankieliset uutiset, jonka kuulijakunta on 300 miljoonaa ihmistä. ”Suomen Ateena” lempinimen 1800-luvun puolivälissä saanut Jyväskylä on Athenis Finlandiae -tapahtumalle luonteva kotipaikka, onhan se suomenkielisen koulutuksen ja sivistyksen kaupunki, jossa latinan opetus ja harrastus on edelleen aktiivista. (Athenis Finlandiaen vuosisuunnitelma 2014, 5.) Kaupungista lähetetään myös YLEn Nuntii Latini latinankieliset uutiset, jotka tavoittavat kuulijoita ympäri maailman (New York Times 2013).

Tapahtuman järjestäjänä ja taustaorganisaationa toimii Musiikin, Kulttuurin ja Taiteen Edistämisyhdistys Ry eli MuKuTa Ry eli MuKuTa. Yhdistyksen toiminnan tärkein osa-alue on Athenis Finlandiae – kulttuuritapahtuman suunnittelu ja toteuttaminen. MuKuTa toimii myös pienimuotoisena kirjakustantamona sekä kirjojen ja musiikkiteosten jakelijana. MuKuTa myy esimerkiksi internetsivujensa kautta latinankielistä kirjallisuutta ja musiikkia ja pyrkii toiminnallaan edesauttamaan suomalaista kirjallisuutta ja musiikkia maailmalle. Yhdistys pyrkii myös resurssien rajoissa järjestämään muutamille yhtyeille ja artisteille konsertteja ja kiertueita niin Suomessa kuin ulkomailla. (Athenis Finlandiaen vuosisuunnitelma 2014, 3-4.)

Yhdistyksen aktiiviseen taustaorganisaatioon kuuluvat tällä hetkellä toiminnanjohtaja Rauno Hänninen, rahastonhoitaja Ella Ahonen sekä tuottaja Sanna Husu. MuKuTan lisäksi tapahtuman järjestäjätiimi koostuu latinisteista, professoreista ja asiantuntijoista ympäri Suomen. Asiantuntijuutta on painotettava, koska tapahtuma on niin ainutlaatuinen ja asiapitoinen. Vuosien aikana rakennettu verkosto mahdollistaa tapahtuman järjestämisen. Athenis Finlandiae -tapahtumassa pääasiassa vapaaehtoisina ja näin ollen verkostona mukana ovat olleet ja ovat yhä muun muassa kirjailija-professori FT Jukka Ammond (Jyväskylä), latinisti Joonas Ilmavirta (Jyväskylä), yli-

opistonlehtori FT Timo Sironen (Oulun yliopisto), yliopistonlehtori FT Erkki Sironen (Helsingin yliopisto), lääkäri Ylermi Luttinen (Pori), professori Teivas Oksala (Espoo), Turun Klassikkojen puheenjohtaja Antti Jääskeläinen (Turku), TM FM Emil Anton (Vantaa) sekä kirjailija Maija-Leena Kallela (Tampere). (Athenis Finlandiae 2013a.)

Muutaman vuoden ideointivaiheen jälkeen Athenis Finlandiae -tapahtuma toteutettiin ensimmäisen kerran elokuussa 2008, ja toisen kerran elokuussa 2009. Tapahtuma sai hyvän vastaanoton jo heti ensimmäisinä vuosinaan. Näiden jälkeen tapahtuma on kasvanut entisestään ja kyennyt kutsumaan kokoon yhä enenevissä määrin ihmisiä kaikista ikäluokista. Tapahtuman tavoite tuottaa kulttuuria kaikille on saavutettu hyvin tapahtuman mittakaavan huomioon ottaen. Tapahtuman suojelijoina ovat toimineet mm. Tasavallan Presidentti Tarja Halonen (2010), kulttuuri- ja urheiluministeri Paavo Arhinmäki (2012) ja ministeri Elisabeth Rehn (2013). (emt. 5-6.)

Tieteen popularisointi eli kansantajuistaminen eli yleistajuistaminen näkyy tapahtumassa selvästi. Tieteen popularisointi on toivottavaa, sillä tutkijoiden selvitykset ja tutkimukset eivät muuten aukea laajemmalle yleisölle (Raevaara 2013). Tutkijat ja aiheisiin perehtyneet henkilöt saapuvat vuosittain Jyväskylään kertomaan havainnoistaan, tutkimuksistaan. Yleisö on pääosin alan harrastajia, mutta joukkoon mahtuu myös sellaisia, joille kaikki termit eivät välttämättä aukea. Tieteellinen teksti julkaistaan tapahtumassa puheen muodossa, sellaisena, että siitä saa selvää vaikka ei tutkija olisikaan tai aiheesta välttämättä tietäisi. Näin tieto saatetaan yleisön tietoon laajasti, ei vain tutkijoiden ymmärrettäväksi. Tämän vuoksi tapahtuman imagoa on rakennettava, sillä sen tarkoitus - tiedon välittäminen hyvässä hengessä ja hausalla tavalla - ei avaudu vielä isolle yleisölle. Parhaassa tapauksessa tapahtuma antaisi yleisölleen uutta tietoa, uusia ideoita, tahtoa lähteä itse tutkimaan ja kokeilemaan pienessäkin mittakaavassa aloja ja aiheita, joita käsitellään tapahtumaviikolla.

Athenis Finlandiaen ohjelmisto on koostunut pääasiassa luennoista, seminaareista, näyttelyistä ja konserteista. Vuosittain vaihtunut alateema mahdollistaa sen, että tapahtuman ohjelmisto on joka vuosi kiinnostava ja erilainen (Ahonen 2013a). Tapahtuma on yleisölle pääasiassa ilmainen, esimerkiksi vuonna 2013 maksullisia olivat ainoastaan avajaiskonsertti sekä latinan ja saksan kielikurssit. Pääsymaksuttomuudella pyritään madaltamaan osallistujakynnystä ja houkuttelemaan asiantuntijoiden

lisäksi uusia kuulijoita kokeilemaan, mistä tapahtumassa on kyse. (Athenis Finlandiaen loppuraportti 2013.)

Athenis Finlandiaessa on kyse vapaan kentän toiminnasta ja toimijoista. Vapaa kenttä koostuu paljolti juuri yhdistys- ja osuuskuntatoimijoista. Vapaa kenttä on ammattimaiselle taiteen tekemiselle haasteellinen paikka, sillä kulttuurin ja taiteen ammattilaiset haluavat työllistyä. Monesti kentällä työskentelevien pitää kuitenkin tehdä joskus töitä ilman korvauksia. Vapaan kentän toiminta on pitkälti vapaaehtoistoimintaan perustuvaa.

Vuonna 2013 kulttuuriviikko koostui antiikin kulttuuria ja latinaa avaavista luennoista, sekä vuoden teemoja koskevista luennoista. Tapahtuman pääteemana olivat tänä vuonna Saksa, hansakaupungit ja keskiaika, ja luennoitsijat keskittyivätkin teeman mukaisesti muun muassa keskiaikaiseen ruokaan ja pukeutumiseen sekä saksalaisen musiikin esittelemiseen suomalaisessa kulttuurissa. Tapahtumassa nähtiin lisäksi Saksan Suomen suurlähettiläs Dr. Thomas Götzin puheenvuoro sekä taiteilija Minja Revonkorven taidenäyttely Linnuntie. Perinteisesti järjestettiin myös kirjanäyttely ja -myyntitapahtuma. Latina oli jälleen vahvasti esillä tapahtumassa muun muassa latinaksi esitetyn musiikin sekä latinankielisen kirjallisuuden myötä. Kävijöitä tapahtumaviikolla arvioitiin olleen 8 000 henkilöä.

Luentojen aiheet olivat tänä vuonna monipuolisia ja teemoille uskollisia. Tapahtumassa keskusteltiin muun muassa lentävien lauseiden kulttuurihistoriasta, lääketieteen latinasta, Senecan humanismista, saksalaisesta tangosta Suomessa, keskiajan näkymisestä peleissä, hansan kulttuurisista vaikutuksista, keskiaikaisesta ruuasta ja pukeutumisesta, sekä Joseph Ratzingerin/paavi Benedictus XVI:n ajatuksista. Tapahtumaviikolla kuultiin 11 luentoa ja luentoaihetta, kun luennoitsijoita oli 10 henkilöä.

Tapahtuman suojelijana toimi vuonna 2013 ministeri Elisabeth Rehn. Hän saapui tapahtumaan ottamaan vastaan Tikkalan koulun oppilaiden keskiaikaisen kulkueen, jossa mukana olivat myös Rantaniemelän tallin ratsukot. Kulkuetta vastaanottamassa olivat lisäksi Saksan Suomen suurlähettiläs Dr. Thomas Götz ja Kiinan Suomen suurlähettiläs Huang Xing.

Arvovieraat osallistuivat myös tapahtuman avajaistilaisuuteen, jossa ministeri Rehn piti puheen. Lisäksi avajaisissa oli esillä nuorta osaamista, kun Korpilahden Pikkupe-
limannit esiintyivät. Tapahtuman avasi latinan kielellä latinisti Joonas Ilmavirta Jyväskylästä.

Tapahtuman Syksyn sylissä -avauskonserttiin oli valittu monipuolinen esiintyjäkaarti. Konsertin aloitti kokkolalainen Amas-yhtye, joka esiintyi erikseen ja yhdessä Toni Edelmännin kanssa. Edelmann esitti tunnetuimpia sävellyksiään saksaksi ja suomeksi, sekä julkaisi tapahtumassa nuottikirjan ja albumin Armaan läheisyys - Nähe des Geliebten. Konsertissa oli mukana myös hartolalainen laulaja-lauluntekijä Marja Mattlar, jota säesti kanteleella Eveliina Kontio. Mattlar julkaisi tapahtuman yhteydessä musiikkielämäkertansa "Marja Mattlar - musiikkiura omin päin". Konsertin päätti Jyväskylän Studiokuoro kuoronjohtajana Hannu Ikonen.

Vuodesta 2010 saakka jaettu Wolmar Schildt -palkinto luovutettiin tänä vuonna Wanhau Laukaan kotiseutuyhdistyksen puheenjohtaja Jorma Kypölle. Palkinnon luovutti jväskyläläinen Wolmar Schildtin pojanpojantytär Kristiina Lehtinen. Wolmar Schildt -palkinnonjakotilaisuudessa esiintyi nuori pianisti Konsta Koskinen Cygnaeus-lukiosta. (Athenis Finlandiaen loppuraportti 2013, 1-2.)

Vuonna 2014 tapahtuma jatkaa teemanaan Ruotsi sekä maan kulttuurista kumpuava Ruotsi-Suomen yhteinen historia. Viikolla tarkastellaan monipuolisesti Ruotsin merkitystä pohjoismaisessa ja eurooppalaisessa kulttuurissa. Tapahtuma järjestetään vuonna 2014 viikolla 37.

3.2 Yleisö

Athenis Finlandiaen yleisönä on latinisteja, latinan kielen ja antiikin harrastajia ja opiskelijoita, sekä vuosittain vaihtuvasta teemasta kiinnostuneita. Athenis Finlandiae on paikka kokoontua ja tavata samanhenkisiä ihmisiä. Monet käyvät tapahtumassa vuosittain ja kokevat sen omakseen. He haluavat tulla joka vuosi uudelleen, sillä osa luennoitsijoista ja kävijöistä ovat jo heille tuttuja. Vanhat kävijät arvostavat sitä, että tapahtuma pysyy asiapitoisena, luennot ja seminaarit ovat kiinnostavia ja paikalla olevat heille tuttuja. (Ella Ahonen 2013.)

Taustaorganisaation tavoitteena on, että Athenis Finlandiaen asiakkaisiksi löytäisivät yhä nuoremmat. Ilman nuoria ihmisiä tapahtuman tulevaisuus on uhattu. Athenis Finlandiae tarvitsee yleisöön nuoria ihmisiä, opiskelijoita ja harrastajia, jotta latinan kielen asema säilyisi.

3.3 Kilpailijat ja yhteistyökumppanit

Athenis Finlandiae on teemaltaan ainutlaatuinen tapahtuma. Toista samanlaista ei ole Suomessa eikä edes Euroopassa. Latinan kielen vaaliminen on yhdistykselle kunnia-asia, ja siitä pidetään kiinni. Kilpailuetuna toimii juuri omanlainen konsepti ja erilainen teema, joka kuitenkin myös helposti on este joidenkin ihmisten osallistumiselle.

Ainutlaatuisuudesta huolimatta kuitenkin saman alueen festivaalit ja tapahtumat kilpailevat keskenään kävijöistä, rahoituksesta, mainostilasta ja monesta muusta asiasta. Alla on esitetty muutama tapahtuma, joista voi olla haittaa Athenis Finlandiaelle. Yhtälailla kilpailijoiden kanssa tehty yhteistyö voi johtaa siihen, että tapahtumista on hyötyä toisilleen.

Ween Maan Wiljaa

Jyväskylä: Paviljonki

Ween Maan Wiljaa -kala ja elomarkkinoilla myydään kala-, liha- ja viljatuotteita sekä vihanneksia ja hedelmiä. Mukana on myös käsityöläisiä. Tapahtuma on yleensä järjestetty Athenis Finlandiaen kanssa osittain samaan aikaan (vuonna 2013 14.-15.9.). Tapahtuma vie varmasti joitakin kävijöitä Athenis Finlandiaelta - ehkä jopa niin, että ihmiset eivät tule huomanneeksi Athenis Finlandiaen olevan samaan aikaan. WMW voi tuoda myös kävijöitä Athenikseen, ja toisinpäin. Tässä voisi nähdä mahdollisuuden yhteistyöhön. (Turisti-info 2013; Ween Maan Wiljaa 2013.)

Muut Jyväskylän festivaalit

Esim. Jyväskylän kesä, Yläkaupungin Yö

Muut Jyväskylän festivaalit järjestetään pääasiassa kesällä. Jyväskylässä ei myöskään järjestetä festivaaleja, joilla olisi sama teema kuin Athenis Finlandiaella. Täytyy

kuitenkin ottaa huomioon, että esimerkiksi tapahtumilla voi olla kilpailua rahoittajista. (Yläkaupungin Yö 2013; Jyväskylän Kesä 2013.)

Keskiaikamarkkinat

Esim. Turku, Hämeenlinna, Laukaa

Keskiaikamarkkinoilla on varmasti osittain, ainakin vuodesta riippuen, sama teema, kuin Athenis Finlandiaella. Näin ollen jotkut kävijät voivat olla tulematta, jos ajattelevat, että ovat jo kokeneet saman jossakin toisessa tapahtumassa. Keskiaika ei kuitenkaan ole Athenis Finlandiaen pääteema, eikä sitä markkinoidakaan niin. Keskiaikamarkkinat eivät myöskään ajoitu samaan aikaan Athenis Finlandiaen kanssa.

3.4 Toiminta asiantuntijavieraiden kanssa ennen

Toiminnassa on ollut mukana lukuisia eri alojen asiantuntijoita, jotka ovat antaneet työpanoksensa tapahtumaan esimerkiksi luennoitsijoina. Luennoitsijoille on perinteisesti korvattu työstä matkakulut ja heille on järjestetty majoitus ja ruokailu tapahtuman ajaksi. He ovat pääasiassa tulleet tapahtumaan, koska haluavat tukea sen aatetta. Monet ovat mukana vuosi vuoden jälkeen. Tapahtuma olisi pulassa ilman näitä motivoituneita tukijoita. Yhteistyö on rakentunut hyvin pitkälle tiiviin, pienen latinanharrastajista koostuvan ryhmän jäsenten väliseksi. He tekevät tapahtuman hyväksi talkootyötä, jotta saavat olla mukana tukemassa aatetta ja pitämässä pystyssä tapahtumaa, joka on heitä varten. Tapahtuma on heille tärkeä, vaikka se tällä hetkellä onkin suhteellisen pienen ydinjoukon tapahtuma.

3.5 Yhteistyö tapahtuman kannalta

Kolmannen sektorin ja vapaan kentän rahoituslähteitä yleisesti ovat pääasiassa apurahat, varsinaisen toiminnan tulot (esimerkiksi lipputulot, oheistuotteet, kahvio), varainhankinta esimerkiksi jäsenmaksujen kautta sekä yhteistyö. Kaikki nämä rahoituslähteet eroavat toisistaan motiiveidensa kautta, ja esimerkiksi yhteistyökumppanit tukevat tapahtumia jokainen yksilöllisesti omien intressiensä kautta. Yhteistyökumppanit voivat olla hyvinkin erilaisia, esimerkiksi rahasponsoreita tai työpanoksellaan toimintaan osallistuvia tahoja.

Yhteistyön kautta Athenis Finlandiaeta on mahdollista pyörittää vuosi vuoden jälkeen pienellä budjetilla ja pääasiassa talkoovoimin. Kun taloudellinen tilanne on huono, ei apurahoja ja sponsoreita saa helposti. Tällöin on tukeuduttava verkostoon ympärillä, ja kun tukijoita on, voidaan tapahtuma tarjota laadukkaana joka vuosi.

Athenis Finlandiae -kulttuuriviikko hyötyy vuosittain tapahtumassa vierailevien, omaa ohjelmaa tapahtumaan tuovien asiantuntijoiden työpanoksesta. On hyvä lyhyesti esitellä hyötyjä, jotka ovat kulttuuriviikolle elintärkeitä. Jotta ymmärrettäisiin paremmin tapahtuman tärkeys asiantuntijoille, sekä yhteistyön ydin, on ymmärrettävä myös heidän merkityksensä tapahtumalle.

Athenis Finlandiaen ydinohjelma koostuu tasokkaista yleisöluennoista, joiden aiheet vaihtelevat vuosittaisen teeman mukaisesti. Luentoja pitävät asiantuntijat tuovat tapahtumaan oman työpanoksensa, ja se työ on arvokasta juuri tapahtuman tulevaisuuden kannalta. Yhteistyö on tärkeää, jotta tapahtuma voidaan toteuttaa vuosittain. Tulee kuitenkin muistaa, että yhteistyön ydin on, että jokainen osapuoli hyötyy toinnasta.

Asiantuntijajoukko

Tapahtuma ei onnistuisi ilman sen sydäntä, asiantuntijoita, sillä työpanoksellaan he ovat suuri taloudellinen säästö tapahtumalle ja mahdollistavat tapahtuman onnistumisen. Jos he pyytäisivät normaalin luentopalkkion tai palkan verran taloudellista hyötyä, se estäisi tapahtuman onnistumisen ilmaisena. Se olisi mahdollisesti loppu koko tapahtumalle.

Asiantuntijoiden piiri kaventuu, sillä ihmiset vanhenevat. Tästä johtuen tapahtuma heikkenee, sen yleisön määrä vähenee ja ohjelmatarjonta kapenee hiljalleen, ellei toimintaa kehitetä eteenpäin. Lisäksi haastatteluaineistosta nousi esille, että asiantuntijoiden saama hyöty tapahtumasta on todella merkittävä ja tapahtuma on heille yksi vuoden kohokohdista, sillä vastaavanlaista ei Suomessa järjestetä. Juuri tästä syystä haastattelujen kautta on nyt selvitetty asiantuntijoiden toiveita ja ajatuksia.

Markkinointi

Asiantuntijat toimivat myös markkinointivälineenä, sillä heidän kanssaan muodostettu verkostokanava on laaja ja sen kautta tieto ulottuu maantieteellisesti suurelle alueelle. Puskaradio vie viestiä ”Suomen Ateenasta” muualle Suomeen sekä ulkomaille. Tiedotus ja markkinointi voidaan toteuttaa pienemmin resurssein, kun osa siitä tapahtuu koko ajan tapahtuman tukijoiden kautta.

Imagon muodostuminen

Luennoitsijat ja muut asiantuntijat toimivat tapahtuman puolestapuhujina, vievät sanaa eteenpäin. Tietenkin he myös luovat mielikuvia: tapahtuman sisältö määrittää sen imagoa. Athenis Finlandiaen imago on vielä kasvuvaiheessa. Imagoa on helppo kehittää vielä, kun tapahtuma on nuori. Se pitää kuitenkin uskaltaa luoda tietynlaiseksi. Koko ajan sitä työn ja markkinoinnin, uusien tapahtumien kautta ylläpidetään, ja se saa myös kehittyä. Imagon tarkoitus on kuitenkin luoda mielikuvia tapahtumasta. Niin kauan kuin imago pysyy mielenkiintoisena ja puhtaana, siitä on hyötyä. Imagolla voi myydä. Imagoa voidaan kehittää vahvastikin tapahtuman sisällön kautta. Kun tapahtuman ohjelma ja asiantuntijapuheenvuorot ovat kiinnostavia ja arvostettuja, se luo positiivisen mielikuvan tapahtumasta ja kannustaa osallistumaan.

Asiantuntijat yleisössä

Asiantuntijat ovat mukana paitsi tekemässä työtä, myös yleisönä. He ovat tapahtuman ydin, jonka takia tapahtumaa vuosi vuoden jälkeen järjestetään. Moni heistä on ollut mukana tapahtuman alkujuurilta asti ja on heidän ansiotaan, että tapahtuma ylipäänsä on alun perin perustettu ja että sen järjestäminen on jatkunut. Osa heistä, jotka ovat tulleet vasta vuonna 2013 mukaan tapahtumaan, voivat olla tulevaisuudessa mukana tapahtuman kehittämisessä. Joukko on tämänkin vuoksi hyvin kiinnostava tutkittava, sillä heidän mielipiteensä merkitsevät.

3.6 Athenis Finlandiaen kehittämistarpeet

Jo kuusi vuotta yhteistyötoiminta on ollut samanlaista, eikä se tänä päivänä enää ole oleellista tai hyödyllistä sellaisenaan, vaan sitä tulee kehittää. Yhteistyö nykyaikana on entistä tärkeämpää, sillä yksinään ei yksikään tapahtuma menesty.

Olisi ideaalista, että yhteistyön pääpainona tulevaisuudessa ei olisi vain raha. Opin- näytetyössä tätä ajatusta tuodaan ilmi. On tärkeää käsittää asiantuntijoiden työpanos yhteistyönä, sillä se hyödyttää ideaalitapauksessa molempia osapuolia (Wilenius 2004, 130-133, 146, 155).

Kulttuuritapahtumalle on tärkeää tietää, mitä ohjelmaa tuottava asiantuntija häneltä oikeasti haluaa. Toisaalta taas on hyvä ottaa huomioon vieraiden toiveet ja ehdotukset tapahtuman kehittämiseksi. Tulevaisuudessa yhteistyön laatuun on kiinnitettävä enemmän huomiota. Tapahtuman organisaation on ymmärrettävä, mitä asiantuntijuuttaan tapahtumalle tuovat hyötyvät tapahtumasta, ja miten heidän kanssaan on mahdollista tehdä hedelmällistä, tehokasta ja kauaskantoista yhteistyötä.

Tapahtuman kehityskohdat liittyvät sisältöön, yhteistyökumppaneihin ja ydinryhmään. Kehityskohtia etsitään haastattelujen kautta ja kehittämis ehdotuksia luodaan haastatteluista ja niiden vastauksista nousseiden ajatusten pohjalta.

4 HAASTATTELUJEN TOTEUTTAMINEN

Opinnäytetyön toteuttamisessa käytettiin menetelmänä haastattelua. Haastattelut toteutettiin sähköpostitse ja livehaastatteluina sen mukaan, miten haastateltavat itse halusivat. Suurin osa haastatteluista oli sähköpostihaastatteluja, sillä haastateltavat olivat eri puolelta Suomea eikä haastattelulle löytynyt yhteistä aikaa. Livehaastattelujen kohdalla haastateltavat saivat tutustua kysymyksiin etukäteen ja miettiä vastauksiaan. Nauhuria ei käytetty, sillä haastattelutilanne ja -paikka olivat meluisia ja koin saavani vastaukset myös muistiinpanoja tekemällä. Haastattelut on tarkistettu kirjoitetussa muodossa haastatelluilta jälkikäteen.

Haastattelumenetelmänä sovellettiin puolistrukturoitua haastattelua sekä teemahaastattelua. Kaikille haastateltaville oli samat kysymykset, valmiita vastausvaihtoehtoja ei ollut. Kysymyksiä käytiin haastatteluissa hieman omassa järjestyksessä, ja kaikki eivät vastanneet kaikkiin. Tällainen haastattelu mahdollistaa vastausten vertailun samojen kysymyksien kautta, mutta antaa myös mahdollisuuden vastata vapaasti. (Hirsjärvi & Hurme 2001, 47.)

Sähköpostihaastattelun haasteet ovat monesti identiteetin varmistamisen ongelmallisuus, sekä itse haastattelutilanteen tulkitseminen ja väärinymmärryksen mahdollisuus (Tiittula, Rastas & Ruusuvuori 2009, 264-265). Olin ollut yhteydessä haastateltuihin aiemmin puhelimitse tai sähköpostitse, ja tapasin heidät kaikki Athenis Finlandiae -kulttuuriviikolla aikavälillä 12.-14.9.2013. Haastateltavien tiedettiin siis olevan todellisia ihmisiä, joilla on mahdollisuus tämänlaiseen haastatteluun vastata.

Haastattelut käytiin yhdellä sähköpostiviestillä, joten oli selkeää, mihin kysymykseen haastateltavat vastaavat. Vastaukset olivat selkeitä ja asiallisia tekstejä, eikä niissä näkynyt olleen erillistä painotusta, mikä saattaisi vääristää tulkintaa. Kysymykset pyrkivät selvittämään mielipiteitä, jolloin oikein/väärin-vastauksia ei ollut.

Haastateltavat luennoitsijat valittiin sen mukaisesti, että haastateltavana oli sekä useampana vuonna olleita, että ensikertalaisia. Valintakriteerinä oli myös, että mukana oli eri-ikäisiä ihmisiä, kuten myös miehiä ja naisia. Lisäksi luennoitsijat olivat eri aloilta, kaikki eivät olleet latinisteja. (Kuvio 2.)

Kaikki vastaajat olivat mukana Athenis Finlandiae -kulttuuriviikolla 2013, jonka jälkeen haastattelut toteutettiin. Näin kaikilla oli yhteinen lähtökohta samasta tapahtumasta, vaikka jotkut olivatkin olleet mukana aiempina vuosina. Pidin tärkeänä, että uudet, ensikertaa tapahtumassa olevat luennoitsijat ovat ensin kokeneet tapahtuman, ja vastaavat sitten vasta haastatteluun.

Haastattelupyynnöjä lähetettiin kymmenen kappaletta, joihin kahdeksaan saatiin myöntävä vastaus. Lopulta vastaajia oli kuitenkin kuusi, sillä vastauksia ei saapunut ajallaan, vaikka niitä pyydettiin uudelleen. Olin kuitenkin tyytyväinen, sillä osasin olettaa oikein sen suhteen, että vastaukset ovat laajoja ja kyseiset henkilöt todella haluavat kertoa mielipiteensä tapahtumasta. Vastaajista neljä henkilöä oli aiemmin ollut

mukana tapahtumassa tai sitä suunnittelemassa, ja kaksi oli ensikertalaisia. Kuvion 2 mukaisesti vastaajien ikähaarukka oli 33–69 vuotta, mikä on Athenis Finlandiaen kävijäkuntaa hyvin kuvaava. Haastateltavista neljä oli miehiä ja kaksi naisia.

Haastateltava	Ammattinimike	Sukupuoli	Ikä	Latinan tuntija	Ensikertaa tapahtumassa
1	Eläkeläinen, professori	Mies	69	Kyllä	Ei
2	Lääkäri	Mies	65	Kyllä	Ei
3	FT, yliopiston lehtori	Mies	55	Kyllä	Ei
4	FT, dosentti	Nainen	53	Ei	Kyllä
5	Pelikonsultti	Mies	37	Ei	Ei
6	Kirjailija	Nainen	33	Ei	Kyllä

Kuvio 2. Haastatellut numeroituna ikäjärjestyksessä vanhimmasta nuorimpaan

Haastattelut toteutettiin niin, että haastateltujen henkilöllisyyttä ei paljasteta. Tämä kerrottiin myös haastatelluille, mutta monet olisivat antaneet käyttää nimeään tässä opinnäytetyössä. Nimettömyys takasi kuitenkin tietynlaisen yksityisyyden, vaikka annetut tiedot riittävät profiloimaan haastatellut helposti. Kaikkiin haastateltuihin oltiin oltu aikaisemmin yhteydessä joko sähköpostitse, puhelimitse tai kasvokkain.

Livehaastattelutilanteet olivat rauhallisia ja rentoja keskusteluja, enkä kokenut tilanteita kiusallisiksi tai hankaliksi. Haastateltavat olivat selvästi kokeneita puhujia, ja halusivat tuoda mielipiteensä esille mahdollisimman hyvin. Osasyynä tähän on heidän positiivinen suhtautumisensa kulttuuriviikkoon ja myös se, että osa heistä on ollut jo kauan kiinteä osa työtiimiä ja mukana suunnittelemassa tapahtumaa vuosittain.

5 HAASTATTELUJEN YHTEENVETO

5.1 Asiantuntijoiden kokemukset ja odotukset tapahtumassa

Ihmiset

Tapahtuma luo vuosittain keskustelufoorumin, jossa ajatuksia vaihdetaan. Kulttuurin ja taiteen yhteenliittymä antaa hyvän pohjan henkeväälle keskustelulle. Tapahtuma tarjoaa erityisen hyvät verkostoitumismahdollisuudet, sillä se yhdistää saman ja sivuavien alojen ammattilaisia ja harrastajia ”saman katon alle”. Tärkeäksi tapahtumaan osallistumisensa kannalta moni haastateltava mainitsi verkostoitumisen. Uusiin suhteiden luominen Suomen ja maailman latinisteihin, ammattilaisiin ja harrastajiin sekä yliopistoon on antoisaa tapahtumassa syntyvien väittelyiden ja potentiaalisten yhteistyöprojektien kautta. Esimerkkinä haastateltava 2 mainitsi yhteiset käännösprojektit vuosien varrella. Uusien tuttavuuksien lisäksi tapahtumassa pääsee kohtaamaan ystäviä ja vahvistamaan verkostoja.

Verkostoituminen ja verkostojen kohtaaminen vuosittain Jyväskylässä tuo uusia ideoita omaan työhön, sekä mahdollisuuden ilmaista ja toteuttaa itseään. Haastateltava 4 nosti esille mahdollisuuden uusille työtilaisuuksille erityisesti uuden tutkijan kohdalla, vaikka hän ei enää tutkijana toimikaan. Luennoitsijana tai vaikka panelistina pääsee kokeilemaan omia rajojaan, pääsee omalle epämukavuusalueelle. Tämän asian nosti esille erityisesti haastateltava 5. Esiintymiskokemuksen saaminen sekä ylipäättään kokemuksen ja tunnettuuden kasvattaminen puhujana ovat myös positiivisia seikkoja tapahtumaan osallistumisessa. Luennoitsijat kokevat suureksi hyödyksi sen, että pääsevät keskustelemaan ja puhumaan monenlaisista (tutkimus)aiheista ja popularisoimaan tiedettä.

Athenis Finlandiae -kulttuuriviikkoon osallistuminen auttaa ammattilaisia ja harrastajia päivittämään omia tietojaan ja pysymään ajan tasalla omalla alallaan. On tärkeää seurata alan tapahtumia, mikä ilmeni haastattelujen kautta hyvin. Tämä ajatus kannustaa Athenis Finlandiaen järjestäjiä lisäämään entisestään yhteistyötä muiden tapahtumien kanssa ympäri Suomen.

Erityisen hienoa tapahtumassa on ihanteellinen kohdeyleisö. Samanlaista ei haastatteluiden mukaan löydy Suomesta. Tapahtuma siis kerää yleisön, joka ei ole luennoitsijaa kohtaan liian lepsua, ei liian vaativaa. Yleisö on avointa, osaa esittää kysymyksiä ja luennot päätyvätkin usein hyvin keskusteleviksi. Sopivan rento ja utelias yleisö lisää myös luennoitsijan mielenkiintoa omaan aiheeseen ja siitä puhumiseen. On miellyttävää esiintyä ja kertoa aiheestaan yleisölle, jolta saa vastakaikua.

Taustaorganisaation kanssa tapahtuman suunnittelussa toimiva asiantuntijoista koostuva joukko kokee vain pientä vaihtuvuutta vuosittain. Uusia luennoitsijoita tai muita ohjelman pitäjiä on ollut vuosittain pari, ja se on antanut tapahtumalle mahdollisuuden kasvaa ja kehittyä. Tiivis ryhmä antaa kuitenkin mahdollisuuden hyvän ilmapiiirin luomiseen ja luo rennon ja tuttavallisen tapahtuman. Lisäksi tutut ihmiset houkuttelevat tulemaan tapahtumaan. Uusien ohjelman vetäjien saaminen mukaan on kuitenkin elintärkeää tapahtuman tulevaisuutta ajatellen, ja siihen panostetaan yhä suuremmin.

Ympäristö

Tapahtumapaikkana Jyväskylä koetaan hyväksi. Kaupunki on keskeinen, sillä nähdään olevan sivistyskaupungin juuret ja status. Vanhana kulttuuri- ja koulukaupunkina se antaa hyvän pohjan tapahtumalle, jonka pohja-ajatuksena on juuri antiikin kulttuurin tutkiminen.

Strategiset linjaukset

Athenis Finlandiaella on ohjelman toteutuksessa mukana olevien asiantuntijoiden mielestä hyvä, omaperäinen idea. Tapahtumalla on selkeä ajatus ja se koetaan mielenkiintoisena ja monipuolisena. Tapahtuma on melko pieni, mutta sillä on potentiaalia kasvaa. Se ei ole jämähtänyt paikoilleen, vaan se kehittyy ja muuttuu kunnianhimoisesti. Luennoilla itse tapahtumassa asiat avautuvat yleisölle ja aiheiden herättämät keskustelut ovat mielenkiintoisia ja asiallisia, jonka vuoksi yleisö koetaan laadukkaana ja hyvänä. Kulttuuritarjonta oman ja muiden keskustelupainotteisen ohjelman

ohessa on tärkeää yleisöluentojen pitäjille. Rento ilmapiiri ja laadukas ohjelma tekevät hienon tapahtuman, mihin ihmiset kuitenkin lähtevät valitettavan huonosti mukaan yrityksistä huolimatta.

Haastateltava 2 nosti erityisesti esille tapahtuman innostavan latinan intensiiviseen harrastamiseen. Hänen latinan kielen opiskelunsa on alkanut 10 vuotta sitten, mutta jatkunut yhä monipuolisimmin tähän päivään saakka. Kiinnostus kieleen on lisääntynyt tapahtuman myötä. Tämä koskee latinan lisäksi myös muita aloja, sillä vaihteleva ohjelma tarjoaa luennoitsijoille ja kävijöille mahdollisuuden tutustua eri aloihin ja kiinnostua niistä.

Haastateltava 3 listasi hyötyihin mahdollisuuden päästä matkanjohtajaksi. Tämä mahdollisuus tarjoutui hänelle elokuussa 2013. Hän pääsi matkalle Turkuun, Tukholmaan ja Uppsalaan, minkä hän koki erityisen antoisana. Tätä kannattaa tapahtumassa jatkaa, ja luoda mukana oleville asiantuntijoille ympäri vuoden mahdollisuuksia tavata. Tapaamismahdollisuuksia voi tarjota järjestämällä yhteisiä matkoja, illanviettoja, viikonloppuja, kokoontumisia. Se luo vankemman suhteen heidän ja tapahtumanjärjestäjien välille ja antaisi lisäarvoa yhteistyölle. Ongelmaksi saattaa nousta rahoitus, mutta sitä voi hakea säätiöiltä ja rahastoilta. Idea ja innostus säätiö- ja rahastorahoitukseen tuli haastatteluissa haastateltava 1 ajatuksista. Ammattilaisjoukon matkalle uskon olevan hyvät mahdollisuudet saada osarahoitusta.

5.2 Miksi tapahtuma houkuttaa mukaan asiantuntijoita?

Tapahtumaan lähdetään monista eri motiiveista, joskin ne toistuivat aika hyvin myös koetuissa hyödyissä. Tästä näkee sen, että odotukset ja kokemus kohtasivat melko hyvin.

Laadukas ohjelma

Ohjelma koettiin laadukkaaksi ja hyväksi syyksi lähteä tapahtumaan. Ehkä käynti tapahtumassa vierailijana innostaa ottamaan vastaan myös ohjelman järjestäjän pes-

tin. Kulttuuriohjelma, kuten konsertti, luentojen lomassa koettiin lisäbonuksena, joten sen mukana pitäminen on ehdottoman tärkeää. Seminaarien ja luentojen lisäksi tapahtumaan kaivataan oheisohjelmaa, sillä luennoitsijat tahtovat rentoutua ja pitää hauskaa ystäviensä kanssa luentonsa lisäksi.

Ihmisten tapaaminen

Tapahtuman sijainti oli monelle mieleinen ja syy lähteä mukaan. Jyväskylä on joillekin nykyinen asuinpaikka ja joillekin vanha kotikaupunki tai ainakin lähellä aiempaa kotikaupunkia, joten sinne ”palaaminen” koetaan positiivisena ja miellyttävänä. Jyväskylä niin sanotusti yhdistää vuosittain entisiä ja nykyisiä keskisuomalaisia, jotka Athenis Finlandiae -viikolla saapuvat tapaamaan läheisiään, tuttaviaan ja kollegoi- taan eri puolilta Suomea. Koska tapahtumaan lähdetään myös monesti ystäviä ja kollegoita tapaamaan, on ehkä ajatus tapahtumaan lähdöstä kytynyt jo kauemminkin. Tieto tapahtumasta on siis kenties jo levinnyt, mutta tarvitaan aktivointia ja rohkaisua, jotta kaikki saadaan paikan päälle Jyväskylään.

Uutta etsimässä

Haastatteluista nousi esiin myös se, että tapahtumaan on lähdetty kokemaan uutta ja pääsemään hetkeksi omalle epämukavuusalueelle. Mahdollisesti varsinkin latinan kieltä ja antiikin kulttuuria tuntematon toisen alan ammattilainen tai harrastaja kokee tapahtuman mielenkiintoisena koetinkivenä, mahdollisuutena päästä kokemaan jotakin ennenkuulumatonta. Kriittisen, uteliaan yleisön eteen pääseminen voi monelle olla haaste, joka halutaan ottaa vastaan. Tapahtuma antaa mahdollisuuden päivittää tietojaan.

Uusien asiantuntijoiden aktivointi mukaan toimintaan

Haastatteluista nousi esille monia ajatuksia, miten uusiakin asiantuntijoita saadaan mukaan tapahtumaan. Järjestäjätahon toivottiin lähtevän rohkeasti liikkeelle, kyselemään ihmisiä mukaan tapahtuman järjestämiseen. Aktiivinen ja peloton lähestyminen

toimii uusien yhteistyötahojen kontaktoinnissa ja motivoinnissa. Kaikki on omasta kiinnostuksesta ja innostuksesta kiinni. Kun sopivat henkilöt löydetään, he lähtevät mielellään mukaan vahvistamaan omaa tietouttaan ja jakamaan sitä myös muille.

”En usko motivoinnin olevan vaikeaa. Rohkea lähestyminen auttaa. Kunhan intressit kohtaavat, uusien luennoitsijoiden ja yhteistyökumppanien mukaan saaminen pitäisi olla helppoa.”

- Haastateltava 2

Vastaukset nousivat haastateltavien omista positiivisista kokemuksista tapahtumassa. Haastateltavat uskovat uusia luennoitsijoita voitavan houkutella kertomalla hyödyistä, mitä he itse ovat saaneet työstään ja tapahtumasta tähän mennessä. Esimerkiksi rento ilmapiiri, kriittinen yleisö ja keskustelu sekä verkostoituminen kollegoiden ja muiden kanssa koetaan houkuttelevaksi. Kollegoiden tapaaminen on tärkeää oman työn vuoksi, ja siksi asiantuntijat toivovatkin uusia ihmisiä tapahtumaan. Uudet kontaktit luovat lisää uusia ideoita omaan työhön ja mahdollisia yhteistyöprojekteja. Ajatustenvaihto ja rento hauskanpito kuuluivat myös positiivisiin kokemuksiin. Luennoitsijana oleminen ei tarkoita siis vain pistäytymistä, ”työkeikkaa”, vaan se sisältää muitakin puolia. Oheisohjelma koettiin lisäbonuksena ja siihen on seuraavina vuosina panostettava erityisen paljon, että paikalle saapuville luennoitsijoille ja muunlaisen ohjelman tarjoajille tarjoutuu mahdollisuus kulttuurikokemuksiin oman esiintymistilaisuuden ja ydinohjelman lisäksi.

Tapahtuma tarjoaa foorumin ja ”näytönpaikan” luennoitsijalle. Hän tulee esittäytymään, kertomaan omista havainnoistaan ja tutkimuksistaan, sekä ottamaan vastaan uusia ideoita ja ajatuksia aiheeseensa liittyen. Tällainen koetaan hyvin positiivisena ja ajatus näytönpaikasta saa tulemaan uudelleenkin. Tapahtumassa on vuosittain mahdollisuus hyväntahtoisille väittelyille eri aihepiireistä, mikä tuo lisäarvoa kokemukselle. Väittelyt ja keskustelut ovatkin juuri niitä, joiden kautta ideoita omaan työhön saa ammennettua.

5.3 Ydin- ja oheisohjelma

Kiitosta tapahtuma sai laadukkaasta tasostaan. Niin luennot, luennoitsijat kuin luentojen aiheetkin ovat olleet tapahtumassa aiemmin käyneiden haastateltujen mukaan

tasokkaita joka vuosi. Kulttuuritarjontaakin keuhuttiin useasti vastauksissa, mikä antaa hyvin vahvistuksen sille, että kulttuuria ja vähän ”viihteellisempää” ohjelmaa on syytä olla luentojen lisäksi. Haastateltava 1 kehui erityisesti vuotta 2013. Mukana oli uutena Toivolan Vanha Piha, mikä keräsi yleisöä. Hän haluaa kannustaa kaupunkitilan laajempaa käyttöä tapahtumassa. Ohjelmaa hän kehui uudennlaiseksi, ja erityisesti uudet avaukset saivat kiitosta. Uudistaminen on onnistunut, ja uudet jutut on saatu toimi-
maan. Tikkalan koulun oppilaista koostunut keskiaikainen kulkue oli uusi ja toimivaksi keuhuttu ohjelmanumero, lisäksi mukana olivat Saksan Suomen suurlähettiläs sekä Kiinan Suomen suurlähettiläs, joiden läsnäolo sai kiitosta. Arvokkaat vieraat tuovat toisenlaista julkisuusarvoa tapahtumalle ja tietoisuus tapahtumasta kasvaa. Kulttuuri oli hyvin esillä. Uusia onnistumisia keuhotettiin hyödyntämään myös tulevaisuudessa.

Vaihtelevat teemat

Kuluneina vuosina vaihtelua on ollut tapahtuman teemoissa. Lisäksi oheisohjelmatarjonta luentopohjaisen ydinohjelman ympärillä on vaihdellut. Alateemoja on ollut vuodesta 2010 lähtien ja ne ovat olleet filosofia (2010); runous, retoriikka ja Rooma (2011); Venäjä, antiikin sodat, tähtitiede ja siihen pohjautuvat horoskoopit (2012); sekä Saksa, hansakaupungit, keskiaika ja ruokakulttuuri (2013). (Athenis Finlandiae 2013b.)

Kulttuurimatkailu

Moni haastateltava toivoi kulttuurimatkailuun panostusta tapahtuman organisaatiolta. Athenis Finlandiae nimissä on tehty aiemmin yksi kulttuurimatka Ruotsin Uppsalaan. Matka oli yleisölle avoin ja kesti kolmen päivän ajan.

Latinistipiireissä tunnetaan kulttuuria aivan erityisellä tavalla. Matkat nähdään elämyksinä, ne luovat yhteisöllisyyden tunnetta ja lisäävät yhteisiä kokemuksia. Kulttuuri on kohderyhmälle tärkeä ja sen läsnäolo on toivottua jokapäiväisessäkin elämässä. Tässä mielessä matkat ovat toivottuja ja haluttuja.

Tapahtuman kohderyhmässä on pääasiassa eläköityneitä, maksukykyisiä kulttuuri-ihmisiä, joilla on kiinnostusta ja halua panostaa taloudellisesti kulttuurimatkoille. He pääsevät lähtemään matkoille, sillä lapsenhoito-ongelmat ja työt eivät ole enää esteenä. Tässä on markkinarako, jota kannattaa hyödyntää. Matka toimii tapahtuman kävijäryhmän yhteisöllistäjänä ja samalla myös tapahtumaviikon markkinointina.

Matkan huolellinen suunnittelu on tärkeää, kuten haastatteluissakin nousi esille. Matka vaatii paljon järjestelyjä, mutta hyvä yhteistyö eri matkakohteiden asiantuntijoiden kanssa sekä edelliskerran kokemukset helpottavat järjestäjän työtä. Markkinointi on tärkeää, mutta hyvistä matkoista sana kyllä leviää puskaradion avulla laajemmalle. Haastateltu 1 lupasi, että kysyntää tulee olemaan ja se tulee nousemaan ennestäänkin, sillä konsepti on mielenkiintoinen ja kulttuurimatkojen järjestämistä on vähennetty.

5.4 Ihmiset

Uusia aktiivijäseniä

Asiantuntijajoukko on vaihtunut hieman, mutta ei paljoa. Vuonna 2013 koettiin eroksi se, että tärkeitä latinisteja puuttui paikalta eri syiden vuoksi. Paikalle kaivattiin erityisesti vuonna 2012 edesmennyt Erkki Palménia, jota voi kutsua jopa tapahtuman isäksi. Tapahtuman kävijäkunta ja asiantuntijat vanhenevat, ja se valitettavasti myös ajan myötä vähentää joukkoa tapahtumaviikolta. Tämän vuoksi on tärkeää, että uusia ihmisiä saadaan rekrytoitua mukaan tiimiin. Nuorempien on otettava paikkansa esikuviansa, opettajiensa jalanjäljissä luonnollisen elämänkiertokulun vuoksi.

”Tapahtuma vaatii onnistuakseen samaa, kuin urheilujoukkue toimiakseen: toimivan ja yhdessä pelaavan, tiiviin porukan, puheenjohtajan, sihteerin ja rahastonhoitajan.”

- Haastateltava 2

Paikallistoimijoiden aktivointi

Tapahtuman kehittäminen vaatii paikallisten ja maakunnallisten toimijoiden aktivointia. Heidät pitää saada mukaan, jotta tapahtuma kasvaa ja kehittyy. Teemoihin liittyvien yhteisöjen kanssa halutaan myös enemmän yhteistyötä. Kaupungilta toivotaan myös aktiivisempaa osallistumista tapahtuman järjestämiseen.

5.5 Strategiset linjaukset

Kansainvälistyminen

Tapahtumaviikon kansainväliset mahdollisuudet nähdään positiivisessa valossa. Haastateltava 3 esittää ystävyyskaupunkitoiminnan aktivointia yhdeksi mahdollisuudeksi verkostoitua ja saada tapahtumaan kansainvälisiä vieraita. Yhteistyö suurlähetystöjen kanssa on jo aloitettu ja sitä toivotaan jatkettavan. Myös keskisuomalaisia ja kotimaisia kulttuuritoimijoita sekä yrityssponsoreita toivotaan tapahtumalle lisää, sillä se nähdään kulttuurisesti, paikallisesti ja valtakunnallisesti merkittävänä tapahtumana. Tällaisen yhteistyön kautta tietoa saadaan laajemmalle, tapahtuma brändäytyy paremmin ja useammat kiinnostuvat tapahtumasta. Kansainväliset kontaktit, suurlähettiläät ja muut arvovieraat antavat tapahtumasta myönteisen kuvan sponsoreille. Tulevaisuudessa tapahtumaan tarvitaan osallistumaan lisää päättäjiä, esimerkiksi poliitikkoja. Kansainvälinen imago on keskeinen perusta motivoinnille. Tapahtumalla on mahdollinen paikka kansainvälistyvässä maailmassa. Haastateltava 1 uskoo, että sponsorit lähtevät julkisuuden ja kansainvälistymisen myötä luonnollisesti mukaan.

Haastatteluista nousi ilmi toive saada tapahtumaan rohkeammin monialaista ohjelmaa. Esimerkiksi haastateltava 5 haastoi eri alojen toimijat järjestämään työpaikkoja, joissa yhdistyy toimijoiden oma ala sekä tapahtuman vuosittain vaihtuva teema. Idea on toteuttamiskelpoinen ja toteutuessaan antaa mahdollisuuden jälleen uudenlaiseen yhteistyöhön sekä tapahtuman uudistamiseen.

Järjestelyt

Organisaation toiminnasta tapahtuma saa hyvää palautetta ja sen koetaan toimivan hyvin tapahtuman ideologian eteenpäin viemisessä ja esille tuomisessa. Järjestelyt ovat sujuneet hyvin ja järjestäjillä on ammattimainen ote tekemiseen. Kiitosta tapahtuman järjestäjätaho saa erityisesti yhteydenpidon toimivuudesta, mutta myös järjestelyistä kokonaisuudessaan. Tapahtuma on onnistunut vuosittain, vaikka sitä pyörittääkin pieni joukko pienin taloudellisin resurssein.

Markkinointi

Markkinoinnin ja tiedotuksen merkitys nousivat haastatteluista esille. Niihin toivottiin rohkeampia lähestymistapoja ja vieläkin aktiivisemmin toimittavan juuri niiden kanssa. Markkinointi on ollut osa toimintaa, mutta sen järjestelmällisyys ja aktiivisuus on kiinni taustaorganisaation koosta. Tapahtumaan pitäisi palkata pelkästään tiedotuksesta ja markkinoinnista vastaava henkilö, mikä tämänhetkisessä taloudellisessa tilanteessa on mahdotonta. Sen vuoksi on tiedotus- ja markkinointitoiminta suunniteltava huolellisesti ja vastuualueet jaettava tarkasti. Tällä mahdollistetaan markkinoinnin ja tiedotuksen kohdistuminen laajalle alueelle ja sen onnistuminen. Kun tapahtuma saadaan paremmin ihmisten tietoisuuteen, tulee kulttuurihyötykin enemmän esille.

Tapahtuman kesto

Haasteina varsinkin ensimmäistä kertaa mukana ollut haastateltava 4 näki viikon pituuden ja sen, riittääkö ohjelmaa tulevaisuudessa koko viikolle. Asiantuntijoiden ja tapahtumassa vuosittain käyvien joukko on suhteellisen pieni, mutta tiivis ja aktiivinen. Tämän ydinjoukon avulla tapahtuma pysyy hengissä ja se kehittyy vuosi vuoden jälkeen. Tapahtuma vaatii suhteellisen pysyvän ja hyvin toimivan ydinjoukon erityisesti Jyvässeudulla asuvista henkilöistä. Sellaista joukkoa ei vielä ole, ja se pitää tavoittaa mielellään mahdollisimman pian. Jyvässeutulaisten edustama ydinryhmä tarvitaan, jotta tapahtuma jatkuu. Tämä joukko vie tapahtumaa eteenpäin, työstää sitä vuosi vuodelta paremmaksi ja laajemmaksi. Näin tapahtumaan saadaan myös uutta

verta mukaan. Ihmisten tehokas ja monipuolinen aktivointi tapahtuman ylläpitämiseksi ja kasvattamiseksi nähdään erittäin tärkeänä.

Imago

Kehitystyössä toivotaan nimenomaan keskittymistä kansainvälistymiseen, arvovieraisiin ja julkisuuden tavoitteluun. Tapahtuman imagolle on hyväksi saada tapahtumaviikolle arvostettuja vieraita. Jos mukaan saadaan merkittäviä tahoja, tapahtuman imago kehittyy huomattavasti houkuttelevammaksi ja positiivisemmaksi. Vuosittain vaihtuvien teemamaiden myötä tapahtuma saadaan kansainväliseen tietoisuuteen ja sen markkina-arvo kasvaa. Suurlähetystöjen ja ystävyyskaupunkitoiminnan aktivoinnin kautta kansainvälinen yhteistyö mahdollistuu. Juuri tällaisen toiminnan kautta tapahtuma voi kansainvälistyä. Kansainväliset kontaktit ja kiinnostus nostavat myös Suomea, Jyväskylää ja suomalaisuutta esille ja lisäävät mielenkiintoa tapahtumaa kohtaan.

Tapahtuman nimi

Haastateltava 1 toivoi tapahtuman nimeen muutosta. Siinä missä Athenis Finlandiae on nimenä jo monelle tuttu, ei se aukea kaikille. Nimi kaipaa suomenkielistä jatkoa, joksi ehdotettiin esimerkiksi ”Kulttuuria kaikille”. Nimenomaan kulttuuritarjontaa pitää nostaa enemmän esille myös markkinoinnissa. Suomenkielisen lisäyksen toivotaan lisäävän kiinnostusta ja osallistumishalukkuutta ja -aktiivisuutta nimenomaan sellaisissa ihmisissä, jotka eivät koe olevansa latinisteja tai muutenkaan vuosittaiseen teemaan liittyvän alan harrastajia tai asiantuntijoita. Tapahtuman tulee näyttäytyä avoimena festivaalina, jonne jokainen on tervetullut ja josta jokainen löytää oman juttunsa.

Tapahtuman tulevaisuus

Tapahtuman tulevaisuus näkyy haastatteluissa valoisana ja hyvänä. Mukana olevien asiantuntijoiden usko tapahtumaan on luja, ja se koetaan elävänä ja koko ajan

kehittyvänä. He ovat mukana tekemässä tapahtumaa itseään varten ja se näkyy positiivisina kokemuksina tapahtumaviikolla. Vuosi 2013 saattoi olla ratkaiseva: kansainväliset ja arvovaltaiset vieraat tuovat tapahtumalle sen tarvitsemaa julkisuutta. Paikalla olivat Saksan Suomen suurlähettiläs Dr. Thomas Götz, Kiinan Suomen suurlähettiläs Huang Xing sekä tapahtuman suojelija Elisabeth Rehn. Vuosi 2013 oli ensimmäinen kerta, kun tapahtuman suojelija on fyysisesti paikalla tapahtumaviikolla. Tämä oli suuri voitto tapahtumalle. Tapahtuman uskotaan voivan kasvaa hyvän markkinoinnin kautta.

6 TOIMINTAMALLIT JA KEHITTÄMISEHDOTUKSET

Toimintamallien ja kehittämisehdotusten on tarkoitus hahmottaa ja selventää, kuinka tapahtumaa tullaan tulevaisuudessa kehittämään. Niissä käydään läpi, kuinka eri alojen asiantuntijoiden kanssa voidaan tehdä onnistuneesti yhteistyötä tulevaisuudessa ja miten innostetaan uusia ihmisiä mukaan tapahtuman luennoitsijaksi. Lisäksi toimintamalleista selviää, kuinka jo aiemmin olleet luennoitsijat pidetään tyytyväisinä ja mukana tapahtumassa. Opinnäytetyöni haastattelumateriaalista on kertynyt ajatuksia ja ehdotuksia tapahtuman kehittämiseksi. Kehittämisohteita ja -ehdotuksia käydään läpi edellä esitettyjen jälkeen.

Tapahtumaa on hyvä kehittää ensin paremmaksi kävijäryhmälle, joka koostuu juuri asiantuntijoista tapahtuman ympärillä sekä heidän ystävistään ja kollegoistaan. Kun tapahtumassa on otettu huomioon heiltä saadut kehityskohteet ja se on hyvä paketti heille, on aika alkaa markkinoida ja kehittää tapahtumaa laajemmallekin yleisölle. Kehittäminen ei myöskään tapahdu yhden vuoden aikana, vaan se on monivuotinen projekti, johon tapahtumaorganisaation on panostettava.

Tapahtumalla on suuri merkitys asiantuntijoille, tutkijoillekin, jotka useimmiten työskentelevät yksin. Tapahtumassa he pääsevät irtautumaan tavallisesta arjesta, saavat tavata ystäviään ja kollegoitaan ja viettää rentoa laatu-aikaa. Lisäksi he tulevat tapahtumaan esittelemään omia kiinnostuksen kohteitaan. Tapahtumassa työskentely poikkeaa omasta arkityöstä suuresti. Työhyvinvointi on tärkeää. Vuosittainen tapahtuma on hyvä tapa irrottautua arjesta, varsinkin kun tapahtumaa pääsee mukaan

suunnittelemaan jo ennen varsinaista tapahtumaviikkoa. On tärkeää tavata muita ihmisiä oman työn ulkopuolelta. Uusien ideoiden siivittämänä jaksaa taas tehdä sitä omaa, joskus puuduttavaakin työtään. (Rinkinen 2012, 15.)

6.1 Ihmiset

Toiminnallinen ydinryhmä

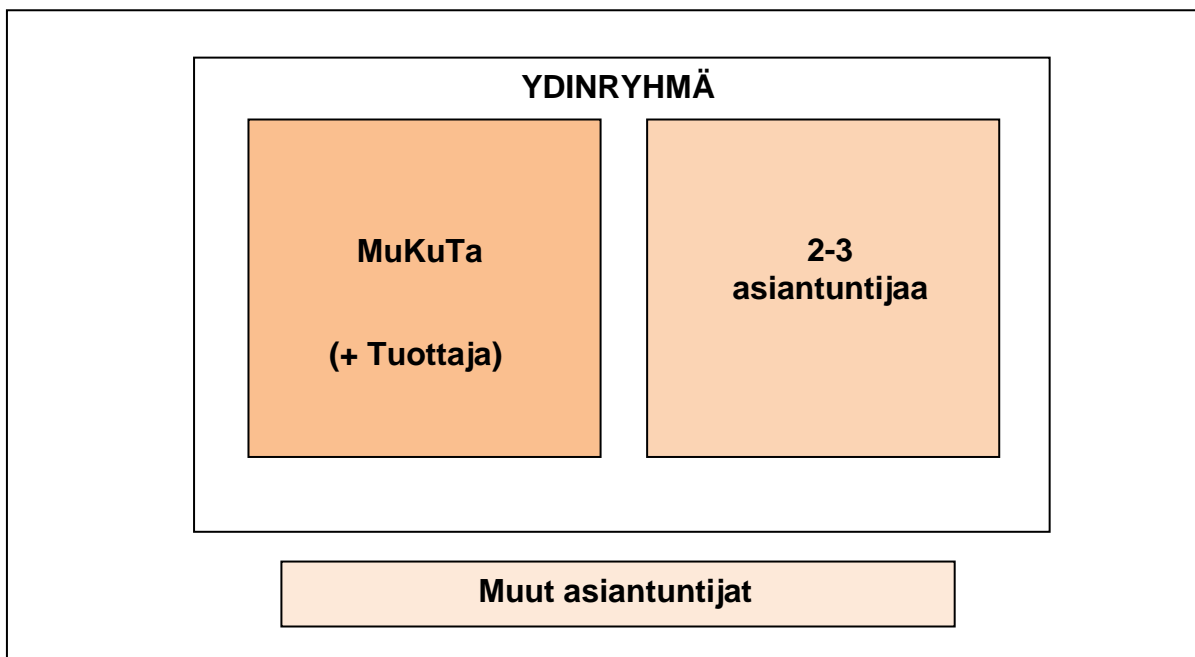
Tapahtuman yksi haaste on ydinryhmä. Sen tulee olla tiivis, ja jotta yhteyttä voidaan pitää tehokkaasti, on ainakin osan ydinryhmästä hyvä olla Jyväskylän alueella. Tämä mahdollistaa tapaamisten pitämisen ja samalla tapahtuman kehittämisen paikallisesti. Tiiviin ydinryhmän määrittely on tärkeää, samoin sen ylläpitäminen, jotta tapahtuma voi kehittyä eteenpäin tehokkaasti.

Tapahtumalle tulee siis määritellä ydinryhmä, joka on mukana suunnittelusta toteutukseen ja loppuarviointiin. Ryhmän jäsenistöön on hyvä kuulua vähintään seuraavat henkilöt: toiminnanjohtaja (mahdollisesti muitakin henkilöitä taustaorganisaatio MuKuTasta), 2-3 asiantuntijaa ja ideaalitulanteessa ulkopuolinen tuottaja (Kuvio 3). On tärkeää, että tapahtuma kehittyy ja rakentuu tukevan mutta joustavan ryhmän ajatuksista ja toimeenpanoista. Organisoitu suunnittelutoiminta takaa sen, että suunnitelmat ovat kestäviä, pysyviä, ja tapahtuma toteutuu tiettyjä raameja mukaillen.

Verkostot

Nykyisten luennoitsijoiden sekä tapahtumakävijöiden kautta kulkee tietoa. Heidän positiivisten kokemustensa kautta sana Athenis Finlandiaesta saadaan leviämään laajalle ympäri Suomen ja myös maan rajojen ulkopuolelle. Kansainväliset verkostot ja vieraat vievät sanaa myös omille tahoilleen ja näin ollen antavat mahdollisuuden maineen ja sanan levittäjinä. Nykyisten luennoitsijoiden ja tiiviin asiantuntijajoukon kautta on jaettava tietoa yhä tehokkaammin. Tämä onnistuu olemalla säännöllisesti yhteydessä asiantuntijoihin pyytämällä heitä jakamaan verkostoissaan tietoa tapah-

tumasta sekä rekrytoinnista. Aktivoimalla myös nykyisiä asiantuntijoita on mahdollista saavuttaa tehokasta viestinvälitystä.



Kuvio 3. Ydinryhmän rakenne

Suhteiden ylläpito

Aktiivisen asiantuntijajoukon kanssa on pidettävä yhteyttä myös tapahtumaviikon ulkopuolella mielellään säännöllisesti ympäri vuoden. Tämä mahdollistaa tiiviin yhteistyön jatkumisen ja suhteiden säilymisen, vaikka tapahtumaviikko itsessään käsittääkin vain yhden viikon vuodesta. On tärkeää muistaa ylläpitää yhteistyösuhteita yhteistyösopimuksen jälkeenkin.

Yhteistyökumppanien saavuttaminen ja saaminen vaatii tietynlaista viestintää. On tärkeää pitää yhteistyökumppaninsa ajan tasalla ja viestiä tehokkaasti. Hyvällä, aktiivisella viestinnällä parannetaan ja ylläpidetään suhteita asiantuntijoihin. Yhteydenpidolla mahdollistetaan mahdollinen avunsaanti tilanteissa, joissa tapahtuman organisaatiolla on ongelmia. Viestintä puolin ja toisin myös auttaa myös siinä, että tapahtuma ei katoa mielestä, vaan tulevan vuodenkin viikkoa jaksetaan suunnitella, ideoida ja odottaa. (Parkkola 2005, 6.)

Vuoropuhelua yhteistyökumppaneiden kanssa on luotava aktiivisesti. Kaikki tuovat lisävuoropuhelua vapaaehtoisen asiantuntijajoukon ja tapahtuman taustaorganisaation välille. (Mattila 2013, 11.) Tämä vahvistaa luennoitsijoiden suhdetta tapahtumaan ja antaa heille mahdollisuuden vaikuttaa tapahtuman sisältöön. Asiantuntijoille on ilmoitettava heti, kun tapahtuman ohjelmanrunko selvä ja muutenkin heidät on pidettävä ajan tasalla.

Yhteydenpito voi olla puhelinsoittoja, sähköposteja, videoneuvotteluja, yhteisiä suunnittelutapaamisia tapahtuman teemoista, ohjelmasta tai luentoaiheista. On hyvä järjestää myös yhteisiä kokouksia, jotta mielipiteitä voidaan vaihtaa isommalla porukalla yhdessä ihan oikeassa livetilanteessa. Vaikka sellaisen järjestäminen voi olla hankalaa kiireiden ja asiantuntijoiden maantieteellisen sijoittumisen vuoksi, on kokoontuminen varmasti hedelmällinen ja produktiivinen keskustelujen ja mielipiteiden vaihdon synnyttämien tulosten suhteen.

Asiantuntijoille voidaan teettää kyselyitä esimerkiksi seuraavien vuosien teematoiveista sekä tapahtuman kehittämisestä. Kyselyitä on hyvä teettää mieluummin useammin pieniä, kuin kerran parissa vuodessa laajempia. Näin vastaajien määrä kasvaa ja saatava tieto on ajantasaisempaa ja kehittää tapahtumaa nopeammin. Asiantuntijat on ensiarvoisen tärkeää ottaa mukaan jo suunnitteluvaiheessa, sillä he pääsevät näin virittäytymään seuraavaa tapahtumaa varten ja suunnittelemaan ajoissa omaa ohjelmanumeroaan. Tällä tavoin mahdollistetaan tapahtuman sisällön säilyminen laadukkaana.

Kokoontumisten ei tarvitse olla vakavia ja täysin ”työhön” ja Athenis Finlandia-ään liittyviä. Yhteiset illanvietot, ehkä jopa matkat, toimivat asiantuntijajoukon yhdistäjänä. Yhdessä vietetty aika ja siitä kehittyvät keskustelut ovat omiaan tuomaan uusia ideoita niin yksilöiden työhön kuin tapahtumaankin. Tapahtumaorganisaation järjestämä ja kustantama illallinen tai jokin lyhytkin hemmotteluhetki tuo aina lisäarvoa asiantuntijan työlle tapahtuman puolesta. Näin tuodaan esille heidän arvonsa tapahtumalle ja palkitaan aiemmista työsuorituksista ja panostuksesta tapahtumaan sekä kannustetaan toimimaan tapahtuman ideologian hyväksi myös tulevaisuudessa. Hyvien suhteiden ylläpitäminen palkitsee.

Asiantuntijat ovat tärkeä osa Athenis Finlandiae -tapahtuman onnistumisessa. Heidän kanssaan kannattaa vuosittain kehittää ainakin pienimuotoisia yhteistyöprojekteja tapahtuman ulkopuolella. Toiminnallinen yhteistyö vahvistaa suhteita. Yhteistyötä kannattaa jatkaa myös tapahtuman jälkeen erilaisten projektien ja hankkeiden avulla. Yhteiset projektit voivat olla esimerkiksi juuri aiemmin esitetyn teemamatkan kaltaisia, tapahtuman teemoja sivuavia ”oheistapahtumia” tapahtumaviikon ulkopuolella. Lisäksi jo aiemmin tehdyt yhteiset kirjaprojektit käännöksineen ovat sellaisia, jotka antavat molemmille yhteistyön osapuolille jotakin. Hyödyt saattavat olla taloudellisesti pieniä, mutta yhteisen aatteen eteen tehdään mielellään töitä puolin ja toisin taloudellista puolta suuremmin ajattelematta tai siitä välittämättä.

Yhteistyötä ei saa pitää itsestäänselvyytenä, vaan sen pitää olla suunniteltua toimintaa ja se pitää kirjata vuosittain suunnitelmiin. Tapahtuman taustaorganisaation koon huomioon ottaen on järkevää aloittaa yhdellä tai kahdella projektilla vuosittain. Tapahtuman piiriin kuuluu myös tiiviisti luennoitsijoita ja muita asiantuntijoita, joten jos tapahtuman järjestäjien resurssit eivät anna periksi projektien tekemiseen, voi tapahtuma ainakin olla tukemassa ja auttamassa asiantuntijoiden omia yhteistyöprojekteja, kun ne liittyvät jollain tavalla tapahtumaan tai sen ideologiaan.

Asiantuntijoiden kanssa on muistettava toimia yhdessä myös tapahtuman aikana. On heille mieluisampaa, kun heidän paikalle saapumisensa huomioidaan. Lyhyetkin keskustelut parantavat suhdetta asiantuntijoihin, mikä taas parantaa työilmapiiriä ja saa toimimaan vahvemmin taustaorganisaation ja yhteisen tapahtuman hyväksi. Tapahtuman aikana on myös mahdollista verkostoitua ja auttaa varsinkin uusia luennoitsijoita ja muita ohjelman järjestäjiä verkostoitumaan vanhojen konkareiden kanssa. Tällainen yhteinen suuri verkosto auttaa tulevaisuudessa ja sen luominen ei vaadi tavattoman paljoa. Oma aktiivisuus tapahtumassa, kentällä, on avainasemassa. Suhteita on luotava nyt heti, myös tapahtuman ulkopuolella, mutta niihin on kiinnitettävä huomiota myös tapahtumassa. Aktiivinen asiantuntijajoukko helpottaa tapahtuman organisointia ja tulevaisuuden suunnittelua.

6.2 Ydinohjelma

Asiantuntijoiden rekrytointi

Uusien luennoitsijoiden ja ohjelman järjestäjien rekrytointi on aloitettava ihan alusta. Varsinaista rekrytointia ei ole tehty aikaisempina vuosina, joten ohjelmistoon on valikoiduttu lähinnä oman aktiivisuutensa kautta, usein takana on kokemus aiempana vuonna. Muutamat ovat lähteneet mukaan tapahtumaorganisaation pyynnöstä.

Tärkeää on tehdä Athenis Finlandiaesta helpommin lähestyttävä esimerkiksi tekeillä lyhyet ja nopeat väylät yhteydenottoon. Kotisivuilla pitää olla selvät yhteystiedot sekä lomake, jolla voi olla yhteydessä avaamatta edes sähköpostiohjelmaansa. Lisäksi sivuilla täytyy olla hyvä ja kattava info mukaan tahtoville tai sitä harkitseville. Tämä helpottaa huomattavasti päätöksen tekemistä ja sen ensimmäisen liikkeen, yhteydenpidon aloittamista.

Harrastajasta asiantuntijaksi

Athenis Finlandiaen kävijät ovat useimmiten alan harrastajia. Kävijä muuttuu äkkiä järjestäjäksi, kun hänelle annetaan tilaisuus. Moni varmasti tietää jostakin asiasta, jota ei ole tapahtumassa vielä käsitelty tai jota kannattaa käsitellä vielä lisää. Kun se liittyy jollain tavalla teemoihin, on yksi ohjelmanumero valmis. Mikä onkaan parempi tapa herättää asiakkaan kiinnostus tapahtumaan, kun pyytää häntä luennoimaan tai järjestämään toisenlainen ohjelmanumero. Kun hän kerran on esiintynytkin tapahtumassa, kokee hän olevansa tärkeä osa tapahtumaa, ja tulee myös seuraavan kerran - vaikka ”vain” yleisöksi. Uusia kiinnostuneita tarvitaan vuosittain luentojen vetäjiksi, jotta heidän ystävänsä innostuvat myös osallistumaan. Esimerkiksi pelikonsultti Jaakko Kemppainen on hyvä esimerkki: hänen luentonsa oli täynnä nuoria vuonna 2012 ja sitä aiotaan hyödyntää myös tulevina vuosina. Hän oli mukana myös vuonna 2013. (Athenis Finlandiae 2013a.)

Paikallisten ja maakunnallisten toimijoiden aktivointi

Todellinen ja tehokas kehittäminen vaatii paikallisten ja maakunnallisten toimijoiden aktivointia mukaan. Jyväskylän kaupungin aktiivisempi osallistuminen tapahtuman järjestämiseen on toivottua ja tulevaisuudessa vieläkin tärkeämpää. Keski-suomalaiset ja kotimaiset kulttuuritoimijat ovat hyvä lisä tiimiin, joka nykyään rakentaa tapahtuman vuosittain. Yrityssponsoreiden kautta tapahtuma muuttuu isommaksi, näkyvämmäksi ja se saa kehittyä taloudellisen tuen kautta merkittävämmäksi niin paikallisella kuin valtakunnallisellakin tasolla.

6.3 Oheisohjelma

Kulttuurinen ja viihteellinen puoli on otettava selvemmin esille tapahtuman markkinoinnissa ja sisällössä, sillä tapahtuman kulttuuritarjonta koetaan tärkeänä sekä asiantuntijoiden puolesta, että yleisön houkuttimena. Se on suunniteltava ottaen huomioon sekä asiantuntijoiden, että ulkopuolisen intressit osallistua.

Tapahtuman on laajennettava tätä puolta. Taidenäyttelyt, aloitus- tai päätöskonsertti sekä muut musiikkiesitykset ovat kuuluneet olennaisena osana Athenis Finlandiae -viikon ohjelmaan. Näiden markkinointi ja nostaminen enemmän esille tapahtuman ohjelmasta ovat elintärkeitä muutoksia tapahtuman organisoinnissa. Lisäksi kulttuuritarjonnan laajentaminen esimerkiksi lyhyisiin teatteriesityksiin tuo tapahtumalle sen kaipaamaa erilaista ja kulttuuripitoista oheisohjelmaa. Jyväskylässä toimii aktiivisia harrastajateattereita. Athenis Finlandiaen yhteydessä voi nostaa esille heitä, sopimalla yhteistyösopimuksen esimerkiksi halvemmat hinnat tiettyihin näytöksiin Athenis Finlandiaen kävijöille. Myös yhteisen teeman jakavan näytelmän esittäminen tapahtumaviikolla tuo kävijöitä molemmin puoleisesti.

Eri alojen kohtaaminen tapahtumassa

Taustaorganisaation tulee olla aktiivisesti yhteydessä eri järjestöihin, jotka liittyvät vuosittaisiin teemoihin (esimerkiksi keskiaika, tähtitiede). Järjestöjen ja yhteisöjen

kautta saa paitsi kiinnostunutta yleisöä, mutta myös luennoitsijoita tai työpajan vetäjiä aktivoitua mukaan tapahtumaan. Yhteisöt ovat aina kiinnostuneita omasta aiheestaan, ja se tulee varmasti näkymään positiivisesti tapahtuman ohjelmistossa, kun näihin tahoihin ollaan tehokkaasti yhteydessä. Yhteisöjen kartoittaminen vie oman aikansa, ja se on tehtävä aina mahdollisimman pian tulevan vuoden teemojen suunnittelun jälkeen. Näin aikaa jää yhteydenpidolle sekä työskentelemiselle yhteisen asian puolesta.

Eri aloilta voidaan pyytää toimijoita esittelemään omia aihealueitaan erilaisten työpajojen kautta. Työpajat käsittelevät ideaalitapauksessa toimijoiden alaa tapahtuman teemaan sidottuna. Tarkoitus on kuitenkin avartaa tapahtumaa myös latinan kielen ja antiikin kulttuurin ulkopuolelle. Näin on mahdollista saada yleisöksi yhä laajemmin erilaisia ihmisiä. Eri alojen välisen yhteistyön kautta verkosto kasvaa.

6.4 Ympäristö

Kaupunkitilan laajempaa käyttöä tapahtumaviikolla on suunniteltava. Vuonna 2013 mukana ollut Toivolan Vanha Piha on hyvä yhteistyökumppani ja se houkuttelee myös ihmisiä, joille tapahtuman nimi *Athenis Finlandiae* ei kerro mitään. Laajempi kaupunkitilan käyttö mahdollistaa paremman näkyvyyden katukuvassa ja madaltaa osallistumiskynnystä, sillä Jyväskylän yliopiston tiloissa tapahtuma ei herätä huomiota eikä näy ulospäin. Yliopisto saattaa olla jopa este tapahtumaan osallistumiselle, jos se koetaan liian akateemiseksi ja eliittiseksi. Voiko tapahtumapaikan houkuttelevuutta lisätä esimerkiksi opastetuilla teemakierroksilla? Voiko osa tapahtumasta olla kin fyysisesti ihan jossakin muualla? Uudet aluevaltauksset on suunniteltava hyvin ja kirjattava myös vuosisuunnitelmiin.

6.5 Strategiset linjaukset

Markkinointi ja viestintä

Tapahtuman markkinointia ja tiedotusta on tehostettava. Rohkeammat lähestymistavat ovat tärkeitä, jotta tieto tapahtumasta leviää ja se innostaa ihmisiä laajemmin mukaan. Aktiivisempi ja järjestelmällisempi tiedotustoiminta vaatii oman vastuuhenkilönsä. Markkinointiin tulee harkita erillisen markkinointi- ja viestintävastaavan palkkaamista taloudelliset resurssit huomioiden.

Aiempien luennoitsijoiden ja muiden mukana olleiden kokemukset ovat houkutteleva tapa markkinoida mahdollisuutta mielenkiintoiseen työtehtävään. Kommentit tapahtuman kotisivuilla ja esimerkiksi sosiaalisessa mediassa innostavat mukaan tapahtumaan. On hyvä etukäteen kertoa totuudenmukaisesti, miksi tapahtumaan kannattaa lähteä ja mitä se käytännössä tarkoittaa esimerkiksi luennon kohdalla. Markkinointi on myös uusien tukijoiden houkuttelemiseksi tärkeää. Kotisivujen lisäksi on hyvä, että tapahtuma saa julkisuutta mediassa. Median kautta tapahtuman imago muuttuu, kehittyy, ja siitä tulee houkuttelevampi. Kansainväliset vieraat ja verkostot toimivat houkuttimena, jonka kautta luodaan positiivista kuvaa ja saadaan kiinnostus heräämään.

Yhteistyön kehittäminen muiden tapahtumien kanssa

Tapahtumassa toivottiin lisättävän entisestään yhteistyötä muiden tapahtumien kanssa ympäri Suomen. Yhteinen tapahtumien verkosto helpottaa samankaltaisten tapahtumien markkinointia ja myös yleisö löytää ne paremmin. Yhteistyö eri tapahtumien kanssa lisää myös vaihtuvuutta järjestäjätiimissä, ja muiden tapahtumien kautta Athenis Finlandiae voi saada uusia luennoitsijoita, esiintyjiä ja muun ohjelman vetäjiä.

Kansainvälistymisen mahdollisuudet

Kansainvälistyminen nähtiin haastatteluissa hyvänä asiana ja sitä toivottiin erityisesti kehitettävän jatkossa. Haastatteluissa kansainvälistymiseen löytyikin ehdotuksia. Ystävyyskaupunkitoiminnan aktivointi yhdistyksen toimesta mahdollistaa vaihtona Jyväskylään esimerkiksi vierailevan asiantuntijan tai esiintyjän tuomisen, ja toisaalta taas suomalaista osaamista voidaan sitä kautta viedä ulkomaille. Kansainvälisten vieraiden kautta voidaan luoda verkostoa laajalle. Myös yhteistyö suurlähetystöjen kanssa on koettu kannattavaksi ja sitä on jatkettava tulevaisuudessa yhä isommin. Tapahtuman imagolle on hyväksi saada paikan päälle viikolle arvostettuja vieraita, joita erityisesti ulkomailta on mahdollista saada. Kansainväliset kontaktit ja vieraat antavat myös sponsoreille myönteisen kuvan tapahtumasta ja sen kautta yritys yhteistyötä voidaan toivottavasti luonnollisesti kehittää.

Tapahtuman nimi

Athenis Finlandiae -nimelle ehdotettiin suomenkielistä jatkoa. Tapahtuman nimi voi olla jopa luotaantyöntävä, jos se nähdään vaikeana ja epäkiinnostavana, tai aihe koetaan liian hankalaksi. Tapahtuman nimeä ei haluta lähteä kokonaan muuttamaan, mutta suomenkielinen jatko tai suomenkielinen vastine ovat omiaan markkinoinnissa. Kulttuuritarjonta tulee tuoda esille. ”Kulttuuria kaikille” -motto olisi hyvä askel eteenpäin tapahtuman markkinoinnissa.

Keskusteluohjelman uudelleen määrittely

Tapahtumassa on vuosittain totuttu käyttämään keskusteluohjelmasta termiä luento. Luento voidaan käsittää liian vaikeana ja jopa tylsänä, vaikka Athenis Finlandiae-tapahtumassa se ei sitä ole. Sanan tilalle tulee harkita jotakin yleisöä houkuttelevampaa termiä, kuten asiantuntijapaneeli, puheenvuoro, keskustelutilaisuus. Myös erilaiset työpajat houkuttelevat varmasti ihmisiä enemmän kuin luennot. Luentotilaisuuksissa yleisö toistuu vuosi vuoden jälkeen melko samana, joten he osaavat tulla paikalle varmasti myös asiantuntijan puheenvuoroa kuuntelemaan. Erilaiset paneelitkin ovat suosittuja muissa tapahtumissa.

7 LOPPUSANAT

Opinnäytetyössä esittelin haastatteluaineistoni ja analysoin sitä, käytin aineistoa tapahtuman kehittämiseen sekä esitin ehdotuksia tapahtuman taustaorganisaatiolle asiantuntijoiden kanssa tehtävän yhteistyön kehittämiseksi. Opinnäytetyössä nostin esille haastatteluissa ilmi tulleita kehittämiskohteita, joita käsittelin myös omien kokemusteni kautta. Kehittämisideat kumpusivat haastatteluista ja vastauksista keräämäni ideat kokosin ohjeistukseksi tapahtuman tulevaisuuden suunnitteluun.

Opinnäytetyön tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Haastattelujen kautta sain informaatiota, jota analysoimalla ja avaamalla tapahtumasta selvisi paljon järjestäjäorganisaatiolle arvokasta tietoa. Oma kokemukseni tapahtumatiimissä auttoi minua hahmottamaan, miten tapahtumaa voidaan kehittää haastatteluissa ilmi tulleiden mielipiteiden kautta ja mihin suuntaan sen on edes mahdollista kehittyä. Lisäksi olin kykenevä arvioimaan haastatteluaineistoa, sillä minulla oli jo ennakoon oma näkemykseni tapahtumasta.

Tavoitteena oli löytää tapoja työskennellä yhteistyötahojen kanssa tehokkaasti ja järjestelmällisesti, mikä toteutuu toimintamallien kautta. Opinnäytetyö tarjoaa myös muita ideoita tapahtuman kehittämiseen rekrytoinnin ja yhteydenpidon lisäksi. Toimintamallit on sellaisenaan tarkoitettu tapahtuman kehittämissuunnitelman osaksi ja toivon, että niitä käytetään tulevaisuudessa hyödyksi.

Vaikka opinnäytetyöni esimerkkitapahtumana on Athenis Finlandiae, uskon että se luo hyvän pohjan muidenkin tapahtumien kehittämiseksi. Siitä on hyötyä myös sellaiselle henkilölle, joka suunnittelee tietyn alan keskustelu- ja oheisohjelman yhteen sitovan tapahtuman perustamista. Tapahtumaa voi lähteä kehittämään miettimällä, voiko omia yhteistyökumppaneita tai asiantuntijavieraita käyttää uudella tavalla hyödyksi ja voisiko heille tarjota hyötyä uudella tavalla.

Haasteena työssä näen sen, että haastateltavien määrä on melko pieni. Lisäksi opinnäytetyöni keskittyy vain asiantuntijoihin, luennoitsijoihin, eikä se sisällä ulkopuo-

listen näkemyksiä tapahtumasta. Uskon kuitenkin, että opinnäytetyöstäni on juuri näin sisäpiirikeskeisenä eniten hyötyä tapahtumalle, jonka yleisö koostuu tällä hetkellä pääasiassa juuri luentojaikin pitävistä asiantuntijoista, heidän kollegoistaan sekä aktiiviharrastajista. Intohimo tapahtumaa kohtaan näkyy myös haastatteluvastauksissa. Kannustavat sanat haastatteluissa olleilta ovat auttaneet eteenpäin ja uskon, että opinnäytetyöni on hyödyllinen.

Tapahtuman tulevaisuus näkyy kehittämiskelpoisena. Sillä on mahdollisuus nousta jaloilleen, tavoittaa laajempaa yleisöä ja jatkaa hyvän asian parissa Suomessa. Rahoitus on saatava kuntoon tavalla tai toisella, jotta tapahtuman kehittäminen ja jatkaminen olisi tulevaisuuden ja taustaorganisaation kannalta järkevää. Monet työssä esitetyistä tapahtuman kehittämisehdotuksista on mahdollista toteuttaa pienellä taloudellisella panostuksella. Tähän pyrin, sillä tämän hetkinen taloudellinen tilanne ei ole ihanteellinen pääsymaksuttomalle tapahtumalle. Kehittämisen kautta se voidaan nähdä kuitenkin kasvavana ja tärkeänä osana suomalaista ja jyvaskyläläistä kulttuurikenttää, mikä tuo entistä suurempia mahdollisuuksia esimerkiksi rahasto- ja säätiöavustuksiin.

Tapahtuman pohtiminen tältä kannalta opetti minulle paljon. Vuosi tapahtuman taustaorganisaatiossa tuottajana tuntuu tämän jälkeen pintaraapaisulta, sillä haastattelin sellaisia asiantuntijoita, jotka ovat olleet mukana alusta saakka. Tapahtuman kehittäminen opetti näkemään tapahtuman kokonaisuutena ja ottamaan huomioon myös muiden näkökulmat. Yleensä tuottajalla saattaa olla mielessä vain oma sekä yleisön näkökulma. Opinnäytetyöni avasi silmäni myös vuosittain mukana olevien asiantuntijoiden mielipiteille. Tämä on tärkeä näkökulma, sillä sen lisäksi, että he tekevät tapahtuman yleisölle, he tekevät sen itselleen. Tapahtuma on olemassa nimenomaan erityisesti heitä varten.

LÄHTEET

- Athenis Finlandiae 2013a. Viitattu 20.9.2013. <http://www.athenisfinlandiae.com/>.
- Athenis Finlandiae 2013b. Tapahtuman historiaa. Athenis Finlandiae. Viitattu 24.10.2013. <http://athenisfinlandiae.com/historia.htm>
- Athenis Finlandiaen loppuraportti 2013.
- Athenis Finlandiaen vuosisuunnitelma 2014.
- Desucon 2013. Tapahtuma. Viitattu 23.10.2013. <http://desucon.fi/desucon/tapahtuma>
- Hirsjärvi, Sirkka & Hurme, Helena 2001. Tutkimushaastattelu: teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.
- Kinnunen, Maarit 2013. "Todella hyvä meininki kylällä" - kulttuuritapahtuman kokonaiselämykseen vaikuttavat tekijät. Yhteiskuntatieteiden tiedekunta. Lapin yliopisto. Pro gradu -tutkielma.
- Mattila, Ville 2013. Leffafestari ja kumppanit. Käsityksiä yhteistyöstä. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Ammattikorkeakoulun perustutkinnon opinnäytetyö.
- Musiikki & Media 2013. Viitattu 23.10.2013. <http://www.musiikkimedia.fi/>
- New York Times 2013. Latin Makes an Appearance on Finnish Radio. News at VI. 8.4.2013. Viitattu 8.10.2013. http://www.nytimes.com/2013/04/09/world/europe/nuntii-latini-news-broadcast-in-finland-unites-fans-of-latin.html?pagewanted=all&_r=3&
- Raevaara, Tiina 2013. Nyt nousussa: tieteen popularisointi? Blogikirjoitus 25.3.2013. Viitattu 25.10.2013. <http://suomenkuvalehti.fi/blogit/tarinoita-tieteesta/nyt-nousussa-tieteen-popularisointi>
- Rinkinen, Jenny 2012. Huomioita huonosta työstä ja hyvistä vastaiskuista. Teoksessa Keijo Räsänen (toim.) Tutkijat keskustelevat - esseitä ja kirjeitä akateemisesta työstä. Aalto-yliopiston julkaisusarja KAUPPA + TALOUS 3/2012. 10-18.
- Suomen Messut 2013. Helsingin Kirjamessut. Ohjelma 2013. Viitattu 23.10.2013. <http://www.messukeskus.com/Sites3/Kirjamessut/Kavijat/Ohjelma/Sivut/default.aspx>
- Tiittula, Liisa & Rastas, Anna & Ruusuvuori, Johanna 2009. Kasvokkaisesta vuorovaikutuksesta tietokonevälitteiseen viestintään. Teoksessa Johanna Ruusuvuori & Liisa Tiittula (toim.) Haastattelu. Tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus. 2. painos. Tampere: Vastapaino. 264-271.

Turisti-info 2013. Viitattu 21.1.2013. <http://www.turisti-info.fi/yritykset/ween-maan-wiljaa-kala-ja-elomarkkinat/101553/>.

Turun Suurtorin keskiaika ry 2013. Keskiajan Turku. Turun keskiaikaiset markkinat 27.-30.6.2013. Viitattu 23.10.2013. <http://keskiaikaisetmarkkinat.fi/wp-content/uploads/2012/02/Keskiajan-Turku.pdf>

Ween Maan Wiljaa 2013. Viitattu 21.1.2013. <http://www.wmw.fi/>.

Wilenius, Markku 2004. Luovaan talouteen – kulttuuriosaaminen tulevaisuuden voimavarana. 2. painos. Helsinki: Edita Publishing Oy

Yläkaupungin Yö 2013. Viitattu 5.2.2013. <http://www.ylakaupunginyo.fi>.

Henkilölähteet:

Ahonen, Ella 2013a. Musiikin, Kulttuurin ja Taiteen Edistämisyhdistyksen rahastonhoitaja. 16.1.2013.

Ahonen, Ella 2013b. Musiikin, Kulttuurin ja Taiteen Edistämisyhdistyksen rahastonhoitaja. 12.6.2013.

Hänninen, Rauno 2013. Athenis Finlandiaen tapahtumanjohtaja. 9.1.2013.

LIITTEET

Liite 1

Haastattelukysymykset

Perustiedot:

Syntymävuosi:

Athenis Finlandiae -kulttuuriviikkoon liittyvät kysymykset:

1. Millaista hyötyä koet yhteistyöstä saaneesi?
2. Jos olet ollut useana vuonna mukana tapahtumassa, onko eri vuosina ollut eroja?
3. Millaista hyötyä toivoisit yhteistyöstä saavasi?
4. Mikä sai sinut lähtemään mukaan tapahtumaan?
5. Minkä uskot motivoivan muita lähtemään mukaan tapahtumaan? / Miten uskot voitavan motivoida uusia yhteistyökumppaneita mukaan?
6. Millaisia ajatuksia sinulle herää tapahtumasta?
7. Millaisena näet sen tulevaisuuden?
8. Miten yhteistyötä voisi tulevaisuutta ajatellen kehittää?
9. Sana on vapaa. Omia ajatuksiasi Athenis Finlandiaesta, sen kehittämisestä ja yhteistyötoiminnasta.